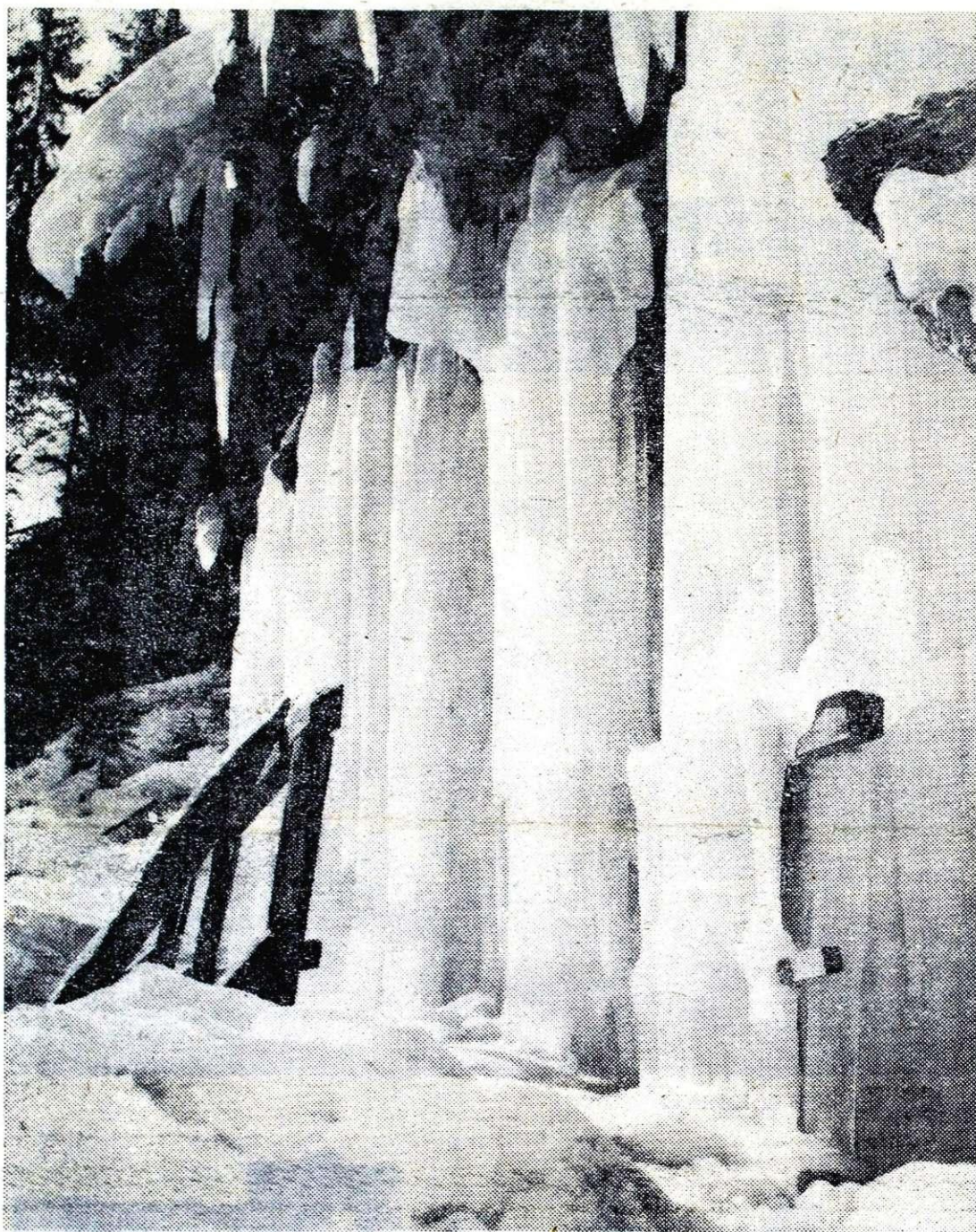

Jesenice, 3. aprila 1970

ZELEZAR — GLASILO DELOVNEGA KOLEKTIVA ZELEZARNE JESENICE

— Ureja redakcijski odbor — Glavni in odgovorni urednik Joža Varl — Rokopisov in fotografij ne vračamo — Naslov: Uredništvo »Zelezarja«, združeno podjetje SLOVENSKE ZELEZARNE, Ljubljana — Zelezarna Jesenice, Telefon int. uredništva 483, administracija 484 — Tisk CP »Gorenjski tisk«

ZELEZAR

V dolino sili pomlad, v gorskem svetu pa je še prava zima

Srečanje z letošnjimi jubilaranti dela

V ponedeljek, 30. marca so se v zgornjih prostorih Kazine zbrali letošnji jubilaranti dela, ki so dopolnili 40 let oziroma 35 let aktivnega dela v Zelezarni. Razen jubilarantov so se poslovilnega večera udeležili še direktor Zelezarne mag. inž. Peter Kunc, direktor sektorja za ekonomiko inž. Ivan Arzenšek, direktor kadrovskega sektorja inž. Alojz Pohar, v. d. sekretar Zelezarne Dušan Stare ter predsednik delavskega sveta Zelezarne Franc Kobentar in predsednik tovarniškega odbora osnovne organizacije sindikata Zelezarne Srečko Mlinarič.

Jubilaranti 40-letniki so:

Albin CUDEN iz valjarne **Bela**, **Ivan DELAVEC** iz vzdrževanja elektro naprav, **Mi-**

hael POGACNIK iz strojnih delavnic, **Janko VERDNIK** iz transporta, **Cvetko ZUPAN** iz strojnega vzdrževanja, **Ferdinand ZUPAN** iz valjarne profilov in **Valentin ZEN** iz kadrovskega sektorja. Jubilaranti 35-letniki so: **Jože MEDVEŠČEK** iz hladne valjarne, **Ciril PLASIN** iz valjarne 1300, **Janez SMOLEJ** iz valjarne 1300 in **Ivan TOMAN** iz valjarne 1300.

Zbrane jubilarante je v imenu uprave podjetja pozdravil direktor mag. inž. Peter Kunc, v imenu družbeno političnih organizacij in samoupravnih organov pa predsednik delavskega sveta Zelezarne Franc Kobentar.

Zatem se je razvil prijeten tovariški večer, na katerem so jubilaranti povedali marsi-

kaj zanimivega o svojem dolgoletnem delu. Jubilarantom so razdelili diplome in drugo knjigo zbornika Jeklo in ljudje.

Nakazana organizacijska in proizvodna vprašanja na slepem tiru

Na osnovi okrožnice št. 31, ki jo je z željo in z namenom pospešiti uspešno reševanje nerešenih organizacijskih in proizvodnih vprašanj, izdal 14. 12. 1968 glavni direktor mag. inž. Peter Kunc, so šefi delovnih enot skupaj z obratovodji in drugimi strokovnjaki nakazali v posameznih obratih 249 nalog in nerešenih vprašanj v zvezi s tehnologijo in organizacijo dela.

V DE talilnic je bilo nujno potrebno rešiti 65 nalog in odprtih vprašanj. V javorni-

skih valjarnah so teh nakazali celo 74, katere bi bilo nujno potrebno odstraniti in re-

šiti s poživljeno inovacijsko aktivnostjo neposrednih proizvajalcev, vzdrževalcev in energetikov.

V predelovalnih obratih je bilo postavljenih 38 nalog in problemov. Strojni in elektro vzdrževalci bi morali skupaj z energetiki uspešno reševati

(Nadalj. na 3. str.)

Hladno oblikovani profili omogočajo solidno, hitro, lahko in ceneno gradnjo

V naši Zelezarni smo po ukinitvi cevarne prešli na proizvodnjo hladno oblikovanih profilov, ki se tudi v svetu, predvsem po drugi svetovni vojni, vedno bolj uveljavljajo zaradi hitrejših gradnje in lažje ter cenejše konstrukcije. Njih uporaba pa se razširja iz gradbeništva v elektrogospodarstvo, v strojogradnjo, v industrijo vozil, v ladjedelništvo, v promet in drugam. Seveda pa osvajanje hladno oblikovanih profilov v omenjenih vejah zahteva tudi revolucionarne spremembe v projektiranju, oziroma z drugimi besedami pri projektantih in izvajalcih.

Prvi pionirski objekti zgrajeni iz hladno oblikovanih profilov proizvedenih v naši Zelezarni so:

Hala Kovinotehne Jesenice na Plavžu, ki sta jo projektirala Slovenija projekt Ljubljana in Metaloprojekt Zagreb, izvajalec del je bil Kovinoservis Jesenice.

Prvi jambor za električni daljnovod, čigar investitor je Elektro Ljubljana, projektant Elektroprojekt Ljubljana, izvajalec del pa je Kovinoservis Jesenice. Jambor je kar 25 % lažji od klasične jeklene konstrukcije.

Hala Alples v Železnikih v izmeri 16.000 m², ki jo je projektiral Projektmetal Ljubljana, izvajalec del pa je Kemo-oprema Trebnje.

Po vseh dosedanjih raziskavah in izkušnjah lahko hladno oblikovani profili nadomestijo 90 % dosedanjih jeklenih konstrukcij, ki so izvedene po klasičnih metodah projektiranja iz tradicionalnih toplo valjanih trakov. Običajno so bile to težke in predimenzionirane konstrukcije, saj je naprimer enaka konstrukcija iz hladno oblikovanih profilov najmanj za 20 % lažja.

Izreden razvoj tehnike in znanosti je po drugi svetovni vojni zajel vse dejavnosti človekovega udejstvovanja. Stevilne klasične in stoletja uporabljive gradbene materiale so zamenjali drugi, velikokrat tudi umetni materiali. Med mnogimi novimi proizvodi zavzemajo tudi hladno oblikovani profili pomembno me-

sto. Dosedanji toplo valjani profili zaradi skromnega asortimenta, tako po oblikah, kakor po dimenzijah in kvaliteti jekel, ne morejo več zadovoljiti sodobnejših potreb investitorjev in želja projektantov. Hladno oblikovani profili pa imajo v primerjavi s toplo valjanimi profili izredne prednosti in sicer:

— izdelujejo (valjajo) se v vseh mogočih oblikah, v širokem dimenzionalnem območju in lahko iz vseh vrst kvalitete jekel, ki se dajo hladno oblikovati, vključno iz nerjavečih jekel;

— imajo lahko, odvisno od stopnje hladne predelave trakov, različne mehanske vrednosti pri isti osnovni kvaliteti jekla (pri hladnem oblikovanju se kvaliteta jekla nič ne spremeni), razen tega pa imajo stalnejše geometrične oblike in ožje tolerance stranic krakov in kotov, lepšo površino, kar je tudi boljša osnova za zaščitne premaze;

— bolje se dajo variti z modernimi avtomatskimi postopki (točkasto in čelno varjenje), poleg tega pa se lažje režejo, krivijo, perforirajo, zarezujejo itd. in kar smo že poudarili, so ob istih dimenzijah mnogo lažji od klasičnih in po tekočem metru cenejši od toplo valjanih profilov.

Kljub vsem navedenim prednostim hladno oblikovanih profilov pa še vedno niso odstranjeni vsi pomisleki pri projektantih in izvajalcih. Pri osvajanju hladno oblikovanih profilov pomembno me-

Medosebni odnosi sestavina psiho-socialnega ozračja

Gradivo o problematiki kadrovske dejavnosti v železarni, ki je bilo predloženo v razpravo delavskemu svetu, v posebnem poglavju obravnava medosebne odnose v podjetju. Gradivo mnogo širše zajema to vprašanje, kot samo medosebne odnose, ker so se sestavljali zavedali, da je to samo ena od sestavin, ki sestavljajo psiho-socialno ozračje v podjetju. Seveda pa so medosebni odnosi zelo pomemben del celotnega psiho-socialnega ozračja, ki je v resnici zelo širok pojem in v sebi združuje številne sestavine oziroma sovplivne psihološke in sociološke pojave v kolektivu. Kadar govorimo o psiho-socialnem ozračju, potem se zavedamo, da pri tem ne gre samo za skupek posameznih pojavov, ampak za številne sovplive, iz katerih se oblikuje posebna struktura. Na oblikovanje stališč, mnenj in odnosov v podjetju vpliva splošno ozadje družbenega življenja v podjetju. K temu pa sodijo hierarhični družbeni odnosi v podjetju, odnosi, ki temeljijo na naklonjenosti in interesih ter druge splošne sestavine. »Posledica tega splošnega oblikovanja je ozračje v podjetju, t. j. skupni imenovalac stališč in načinov vedenja članov podjetja, skupni imenovalac, ki kaže v prevladujočih načinih občejanja in znova učinkuje na le-te s stališči in načini vedenja članov v podjetju ob informalnem urejanju in kontroli (Dr. M. Götte).

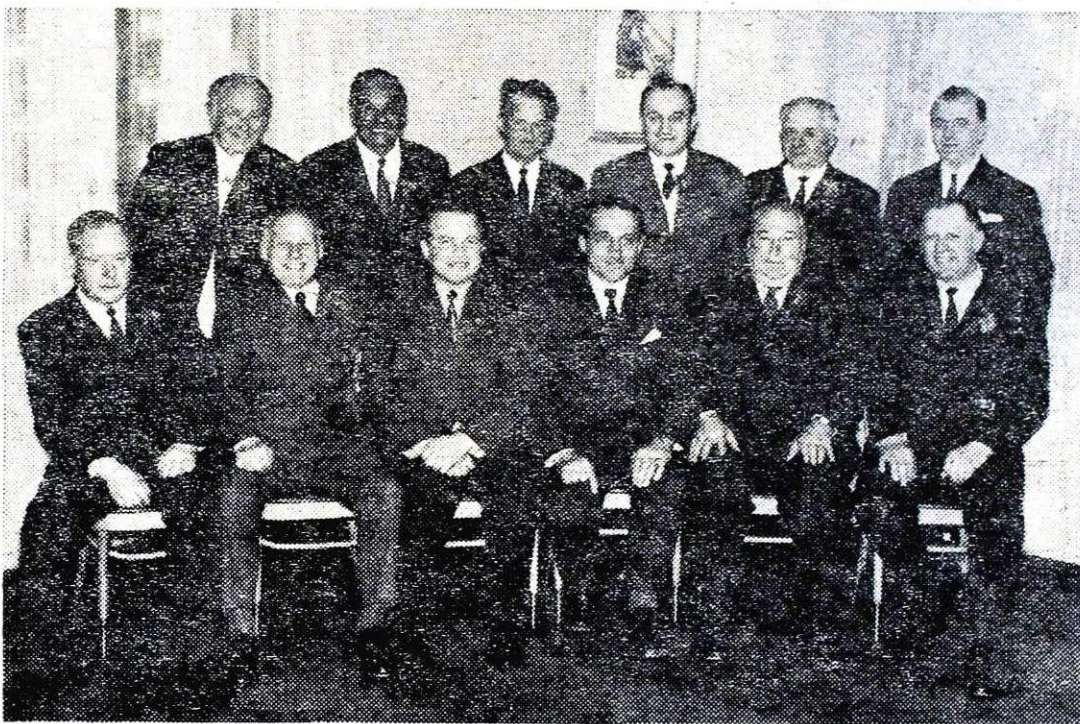
S tem nekoliko teoretičnim uvodom sem hotel predvsem poudariti, da bi morali vprašanje medosebnih odnosov obravnavati kot pomembno sestavino, ki vpliva na psiho-socialno ozračje v podjetju, ne pa kot edino, ki to ozračje ustvarja. Teh sestavin je namreč več, ki se med seboj prepletajo in ki vplivajo na tako ali drugačno psiho-socialno ozračje v podjetju. Nekatere včasih precenjujemo, druge podcenjujemo. Resnica pa je, da ugodno psiho-socialno ozračje v podjetju vpliva na boljše delovne in kakovostne rezultate, večjo pozornost pri delu, na zmanjšanje nesreč pri delu idr. Ravno zato pa bi se morali s psiho-socialnimi vprašanji ukvarjati tudi v upravnih službah oziroma o njih voditi računa tudi strokovni in vodilni delavci in ne samo specializirana služba, ali morda celo samo družbeno-politične organizacije.

Že v uvodoma omenjenem gradivu je navedenih nekaj sestavin, ki neurejene lahko izredno negativno vplivajo na psiho-socialno ozračje. Vzemimo nekaj primerov. Vprašanje medosebnih nesoglasij je prisotno na vseh nivojih, najsi bo med delavci samimi ali v delovni skupini ali med organizatorji dela in delavci ali med samimi organizatorji dela itd. To negativno sestavino psiho-socialnega ozračja v podjetju pa ni mogoče odstaniti z besedami ali okrožnicami, temveč z načrtnim usposabljanjem vodilnih delavcev za delo s sodelavci in z načrtnim kultiviranjem vseh naših odnosov. Druga sestavina, ki negativno deluje na ozračje, je lahko prestiž posameznih delavcev v isti delovni skupini, obratu ali službi. Nadalje neobjektivnost pri napredovanju, ali ne dovolj izgrajen ali neizdelan sistem nagrajevanja po delu. Neupoštevanje mnenj delavcev oziroma ne omogočati možnosti, da bi delavci povedali svoja mnenja. Neažurno reševanje zadev, ki jih predlagajo delavci, ali prepočasno in z zamudo, ali sploh ne odgovarjati na vprašanja, ki jih delavci iznašajo na sestankih delovnih skupin ali v drugih asociacijah. Negativna sestavina psiho-socialnega ozračja je lahko tudi nezadostna obveščenost kolektiva ali neustaljen sistem občejanja med upravo podjetja in proizvodnimi delavci. Tudi funkcioniranje sistema samoupravljanja ima pomemben vpliv na psiho-socialno ozračje, kakor tudi izdelanost vloge strokovnih in vodilnih služb. Zaviranje iniciative delavcev v samoupravnih organih, ali sprejemanje sklepov in odločitev pod vplivom formalnih avtoritet. Kadar je npr. strokovnjak svoje mnenje vsilil in ni odločitve dovolj strokovno obrazložil in utemeljil. Seveda pa na psiho-socialno ozračje lahko negativno ali pozitivno vplivajo tudi drugi dejavniki. Npr. primitivno pojmovanje umskega in sploh pisarniškega dela ter zavračanje vsakršnega administrativnega aparata v podjetju, ali vulgarno pojmovanje samoupravljanja, ki se izraža v mišljenju, da naj delavec odloča o vsem in vedno itd. Vse to so dejavniki oziroma sestavine psiho-socialnega ozračja v podjetju, ki lahko vplivajo nanj pozitivno ali negativno.

Vsi navedeni primeri, ki bi jih lahko še razširjali na manj ali bolj pomembne sestavine psiho-socialnega ozračja v kolektivu, pa nam vendarle potrjujejo, da so dobri medosebni odnosi sicer pomembni za ozračje, da pa ni dovolj voditi računa samo o tem, če želimo ustvarjati res zdravo psiho-socialno ozračje v tovarni. Tem vprašanjem bodo morali tudi več načrtno pozornosti posvečati vsi oblikovalci proizvodne in poslovne politike v železarni.

Letošnji jubilarji dela — 40-letniki

Jubilanti dela — 40 in 35-letniki

V četrtek, 26. marca so se v zgornjih prostorih Kazine zbrali upokojeni sodelavci splošnega sektorja. Poleg njih so bili navzoči še sekretar železarne Dušan Stare, predsednika sindikalnih odborov upravnih služb Janez Košnik in varnostne službe tov. Dornik ter vodje oddelkov. Upokojenim sodelavcem so izročili spominska darila za pozornost pa se je zahvalil Franc Konobelj-Slovenko

Hladno oblikovani profili...

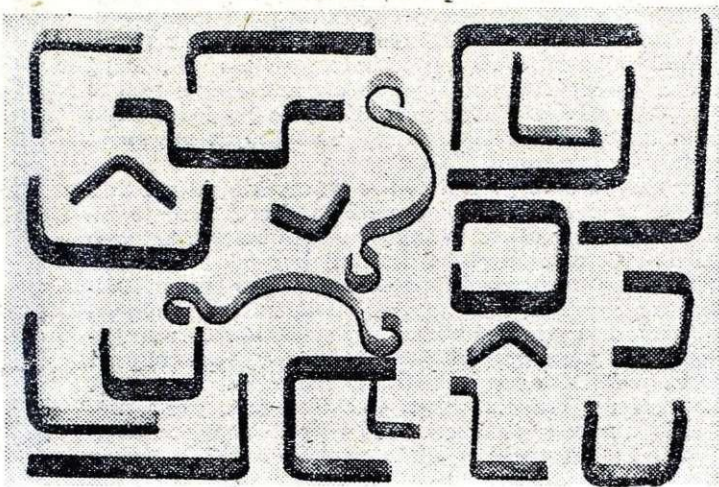
(nadalj. s 1. strani)

vanih profilov gre za korenite spremembe pri projektiranju, kajti ne gre samo za zamenjavo klasičnih profilov za hladno oblikovane, ampak tudi za zamenjavo drugih klasičnih gradbenih elementov s sodobnejšimi. Naraščanje povpraševanja za hladno oblikovanimi profili se kaže tudi v naročilih. Medtem, ko smo v Železarni imeli v prvi polovici lanskega leta naročil približno toliko kot za vse leto 1968, so v drugem polletju lani dosegla naročila skoraj štirikratno povečanje iz prvega polletja 1968. Tako smo lani od planiranih 2.000 ton realizirali 2.567 ton, odpremili pa 3.016 ton hladno oblikovanih profilov. Plan za letošnje leto pa znaša 4.000 ton hladno oblikovanih profilov.

Mnogi naročniki so se lani še poskusno ukvarjali z uporabo hladno oblikovanih pro-

filov, letos pa že mnogi prehajajo na masovno uporabo. Drugi pa so seveda čakali na rezultate teh prvih poskusov in tudi že poskušajo s hladno oblikovanimi profili. Tako da lahko zaključimo, da uporab-

nost hladno oblikovanih profilov zajema vse večji obseg, predvsem pa tam, kjer se napredni investitor in konstruktor prizadevata, da bi bile konstrukcije čim lepše, lažje in cenejše.

Hladno oblikovani profili se lahko valjajo v vseh mogočih oblikah

Nakazana organizacijska in...

(Nadalj. s 1. strani)

in odstraniti 39 vprašanj, ki hrome in zavirajo ceno in rentabilno delo v DE in na posameznih delovnih mestih, hkrati pa znižati materialne, proizvodne in vzdrževalne stroške. V mnogih starih in zastarelih ter nesodobno urejenih obratih je treba zmanjšati fizične napore zaposle-

nih, mehanizirati, modernizirati in avtomatizirati posamezne delovne postopke in občutno znižati obratne izgode, ki še vedno preveč bremenijo naše fonde in sklade.

V oddelku tehnične kontrole in RO so člani kolektiva nakazali 55 nalog in problemov, ki onemogočajo, da bi

dosegli boljše proizvodne in delovne rezultate.

Pred vse člane kolektiva je bilo torej jasno postavljenih 249 nalog, katere je treba najprej z lastnimi silami, sposobnostmi in znanjem v celoti ali vsaj delno ustrezno odstraniti in rešiti.

Pozneje je posebna komisija po temeljiti preučitvi vseh 249 nakazanih nalog in problemov izdvojila 32 res najbolj perečih. Njihovega reševanja naj bi se lotili ali posamezniki ali teami.

V talilnicah tako čaka na rešitev 10 nalog, v jeklovleku na Beli 5, potem so še naloge v predelovalnih obratih, v belških in javorniških valjarnah itd. Na razpis, objavljen v 51. in 52. številu Železarnarja dne 26. 12. lani, kjer je bilo jasno nakazanih teh 32 nalog in problemov, se je javilo komaj devet avtorjev, ki so v celoti ali vsaj delno nakazali uspešno rešitev le štirih nakazanih nalog. Od tega dveh v valjarni debele pločvine in dveh nalog iz jeklarne. Vsi ostali problemi pa še čakajo rešitve pri naših aktivnih novatorjih, ki jih je čez 600, ali pri ostalih članih kolektiva.

Okrožnica iz leta 1968, kakor tudi razpis v Železarnarju decembra lani, sta imela osnovni namen prebuditi med člani našega kolektiva delovni in ustvarjalni inovacijski polet in jih spodbuditi k reševanju teh nalog.

Pri uspešnem reševanju nakazanih nalog in problemov bi morali prav gotovo poleg inž. Beštra, Logarja, Burgerja, inž. Sokliča, Sekloča in inž. Azmana, prizadevno sodelovati tudi številni drugi, ki so poklicani, da po svojih močeh z maksimalno mero strokovnega znanja prispevajo svoj delež k reševanju nakazanih nalog in problemov.

Zuro

Jubilanti petdesetletniki

V aprilu bodo praznovali petdeseti rojstni dan naslednji naši sodelavci: Jože OTONICAR, nabavni oddelek — 17. aprila, Stanko KUSTERLE, valjarne 1300 — 18. aprila, Ida ČIMŽAR, valjarna žice — 19. aprila in Slavka JURJEVIČ, žebeljarna — 27. aprila. Čestitamo!

Vsem sodelavcem vozačem iz valjarne Javornik

Pred nekaj dnevi so začeli z izkopom temeljev za polaganje energetskih vodov pri glavnem vhodu v valjarne na Javorniku. Zaradi gradbenih del je treba začasno spremeniti vozni red avtobusov, s katerimi se vozijo iz službe naši sodelavci, zaposleni v valjarnah na Javorniku.

Začasni vozni red je naslednji:

— Avtobus v smeri Javornik—Žirovnica ima odhod izpred postajališča pred valjarno Bela ob 6.20, 14.23 in 22.20 uri.

— Avtobus na relaciji Javornik—Krnica ima odhod izpred valjarne Bela ob 6.17., 14.23, 22.20 uri.

— Avtobus za relacijo Javornik—Jesenice—Rateče Planica izpred postajališča valjarna Bela ima odhod ob 6.12, 14.12 in 22.12 uri.

— Avtobus za delavce, ki se vozijo z vlakom v Bohinjsko Bistrico in Podbrdo, bo odpeljal izpred upravne zgradbe valjarne Javornik ob 6.03 in 14.03 do železniške postaje Kočna. Delavci, zaposleni na popoldanski izmeni, te ugodnosti ne bodo imeli, ker lahko še pravočasno pridejo na železniško postajo Kočna.

— Delavci iz valjarne Javornik, ki stanujejo na Blejski Dobravi, bo avtobus odpeljal izpred postajališča valjarne Bela.

— Omenjeni avtobusi za prevoz delavcev iz službe ne bodo imeli postankov na parkirnem prostoru pred Koničem na Javorniku, dokler bo v veljavi začasni vozni red.

Vse naše sodelavce iz valjarne Javornik in tudi prebivalce, ki stanujejo na Javorniku in Koroški Beli, obveščamo, da so prehodi prek železniških tirov zelo nevarni in strogo prepovedani ter zato opozarjamo, da se lahko poslužujejo le železniškega podvoza pri Lukanu, do novega postajališča pred valjarno Bela pa lahko pridejo tudi po Cesti talcev prek novega železniškega nadvoza pri osnovni šoli Koroška Bela. Začasni vozni red bo v veljavi dokler ne bodo končana dela pri polaganju energetskih vodov in usposobljen železniški podvoz pri glavnem vhodu v valjarne Javornik.

Obvestila kolektivu ● Obvestila kolektivu ●

DEŽURNA SLUŽBA	telefon	
	v pisarni	doma
SOBOTA, 4. APRILA:		
inž. Dušan SIKOSEK, energetski obrati	638	83/114
NEDELJA, 5. APRILA:		
Ciril ODLASEK, valjarne Javornik	620	776
PONEDELJEK, 6. APRILA:		
inž. Jaka SOKLIČ, strojne delavnice	556	888
TOREK, 7. APRILA:		
inž. Miro NOČ, vzdrževanje	873	754
SREDA, 8. APRILA:		
inž. Janez BIDOVEC, TPD	240	790/44
ČETRTEK, 9. APRILA:		
inž. Stanko ČOP, talilnice	328	76/538
PETEK, 10. APRILA:		
inž. Tine ČRV, valjarna Bela	850	790/58

Dežurna služba traja od datuma nastopa ob 7. uri do naslednjega dne ob 7. uri. Kolikor dežurnega ni v pisarni ali doma, kličite vratarja v glavni pisarni, tel. 410.

Morebitne spremembe dežurnih so razvidne iz obvestil, ki jih vsako soboto objavljamo na razglasnih deskah vratarjev.

Tajništvo tehničnega in proizvodnega direktorja

Obvestila kolektivu ● Obvestila kolektivu ●

Poklicna razglednica

Šolsko leto se bliža h kraju. Učence osmih razredov osnovne šole pa iz dneva v dan spremlja neizogibno vprašanje: »Kam po končani osnovni šoli?« Enako vprašanje je že pestilo prenekaterega mladega človeka. Preberimo enega od sestavkov mladih gojencev II. razreda ZPS pred nekaj leti.

»Po končani osemletki sem se odločil, da bom odšel v Ljubljano na strojni odsek TSS. Tam nisem bil sprejet in ni mi preostalo drugega, kot da si poiščem novo pot. Imel sem dve možnosti: ali v gimnazijo ali v poklic. Poklic mi, verjetno zato, ker sem bil navajen na dobre ocene, ni prijal. Mislil sem, da se gredo učiti poklica samo tisti dijaki, ki se slabo učijo.

Odšel sem na gimnazijo in začel novo življenje. Bil sem v internatu. Prvič sem se znašel pred problemi, ki sem jih moral sam reševati. V šoli ni šlo vse najbolje, dobival sem prve enojke v življenju, poleg tega pa so me tudi starši težko podpirali. Kmalu sem dobil občutek manjvrednosti in začel sem zanemarjati učenje, postal sem nekoliko vase zaprt, malo sem govoril in več premišljeval. Ob koncu šolskega leta sem imel v izkazu nezadostno iz matematike in bil sem prepričan, da se mi je zgodila največja krivica. Popravnega izpita nisem delal, pač pa sem se odločil za poklic, čeprav sem ga prej tako sovražil.

Vpisal sem se v metalurško šolo na Jesenicah. Kmalu sem pozabil na gimnazijo, dobro sem se vživel v novo okolje, drugače sem si začel razlagati učence, ki se odločijo za poklic. Uspešno sem končal prvi razred metalurške šole, toda bil sem spet pred največjim problemom, ki tare marsikoga, to je denar. Ko je železarna Jesenice obljubila tistim, ki se bodo učili za valjavca, večjo nagrado, sem se odločil, da se izučim za valjavca in ni mi žal.«

Mladi o sebi, svojih problemih, nalogah in perspektivah

Seminar

Položaj iz perspektive železarne je pogostna tema razgovorov železarjev, kot tistih, ki z železarstvom nimajo nič skupnega. Vsak si po svoje ustvarja in tolmači podobo železarne, ki je v zadnjih nekaj letih prebolevala ekonomsko krizo, jo uspešno premaga in že oblikuje načrte za modernjšo, povečano in specializirano proizvodnjo.

Vse okoli teh vprašanj, dejstev in načrtov je mladim v petek, 27. 3. govoril direktor železarne mag. inž. Peter Kunc. Žal bi po številu prisotnih lahko sklepali, da se kaj malo zanimajo za sedanje stanje in perspektive železarne. Kaj je temu vzrok, je malo težje ugotovljati, dejstvo pa je, da so bila sicer vsa predavanja slabo obiskana. Tej »značilnosti« seminarja za družbeno politično izobraževanje mladih pa se ni izognil niti direktor železarne s svojim predavanjem o ekonomskem položaju in perspektivah železarne.

Tov. direktor je svoje predavanje pričel s podatkom, da je bil porast proizvodnje v Jugoslaviji 12 %, v dolgoročnem planu pa strokovnjaki predvidevajo porast za 6 %. Tako je tudi plan dolgoročnega razvoja železarne pogojen s tem faktorjem.

Govoril je tudi o krizi železarstva, investicijah v železarni in s shemo ter nazornim razlaganjem prikazal trenutne obratovalne sposobnosti posameznih ključnih obratov, njihove kvalitete in pomanjkljivosti ter tako imenovana ozka grla v železarni. Ni bilo težje ugotoviti, da je železarna v sedanjem stanju razmeroma že zastarela in da so sanacijski ukrepi in modernizacija nujno potrebni.

Preden pa je tov. direktor pričel razlagati srednjeročni plan do leta 1975, pa je navedel tri bistvene elemente, ki so za razvoj železarne pomembni in sicer: delovna sila, kapital in pa surovine. Glede na to, da je nataliteta na Jesenicah in okolici majhna, je železarna omejena pri ekstenzivnem razvoju, zato pa ji je tradicija v prid, da se lahko orientira na intenzivni razvoj, kar pa zahteva še večje strokovno znanje zaposlenih, ki pa se kljub predvideni tudi večji proizvodnji številčno ne bo spremenilo. Bistvena avtomatizacija proizvodnih sredstev v nekaterih obratih pa bo omogočila tudi možnost zaposlitve večjega števila ženske delovne sile. Drugi pomembnejši element pogojen z razvojem železarne je kapital, katerega pa je na razpolago le za finalizacijo, ker je zanimanje zunanjih dejavnikov za končne — finalne izdelke zelo veliko. Tretji dejavnik pa so surovine, katerih odvisnosti in neugodnih pogojev dobave se mora železarna v svojem dolgoročnem razvoju bistveno otresti.

Direktor železarne mag. inž. Kunc je nato razlagal srednjeročni ekonomski razvoj železarne do leta 1975. Ob primerjavi s sedanjim stanjem je bilo razvidno, da bo dan poudarek na povečani proizvodnji surovega železa, katero bi dosegli s pomočjo nove aglomeracije, večje proizvodnje jekla v elektropeljah ter ob racionalizaciji martinarne. Tega leta bi po potrebi dobivali grodelj že iz drugih jugoslovanskih železarn in povečali proizvodnjo valjanih profilov in kvalitetnejših jekel. Obenem pa bi do takrat odpravili tudi ozka grla predvsem v kompleksu valjarn.

Tov. direktor je nato razložil tudi dolgoročni plan do leta 1985. Drzen, vendar realen plan obeta skoraj popolno ukinitve proizvodnje surovega železa, katerega bi dobivali iz drugih železarn v obliki slabov. Železarna se bo orientirala na proizvodnjo kvalitetnih jekel, valjanih profilov in pa finalnih izdelkov. Ob popolnejši avtomatizaciji in orientaciji na končne izdelke bo realizacija 1:3. S tem se bo tudi akumulacija iz leta v leto večala in takratni porast dohodka bo za okoli trikrat večji od sedanjega. Tudi za žensko delovno silo bodo ob veliki avtomatizaciji proizvodnih sredstev delovna mesta v železarni bolj dostopna in vabljiva.

Ti plani pa so zaenkrat le predvidevanja, medtem ko bo dokončni plan izdelan po sodobnih metodah planiranja leta 1973.

Razgovor mladih z direktorjem mag. inž. Kuncem, ki je potekal zelo sproščeno, je pokazal, da so vsaj prisotni kar dobro seznanjeni s sedanjimi problemi železarne in da se živo zanimajo za njen razvoj, ki je tudi pogoj za njihovo boljšo in svetlejšo prihodnost. Zares škoda pa je, da se predavanja ni udeležilo večje število mladih, kar pa je bila tudi edina senca, ki je padala na zrelo idejo mladih po potrebi takšnih in podobnih predavanj in razgovorov.

Tudi zadnje predavanje v sklopu družbeno političnega izobraževanja mladih, ki bo v petek, 3. 4. ob 18. uri v prostorih ŽIC, bo zelo zanimivo. Predaval bo predsednik občinske skupščine Jesenice tov. France ŽVAN in sicer o ekonomskem položaju in perspektivah občine Jesenice.

Z. E.

Seminar

O pomenu kulture, rekreacije in športa je v torek govoril Joža VARL, glavni in odgovorni urednik železarja. Uvodoma je povedal nekaj splošnih misli o pomembnih oblikah kulture in med drugim dejal, da ideje, misli, na-

zori pa tudi čustvovanje in težnje ter ravnanje posameznih ljudi, družbenih skupin ali celotne družbe, ne nastajajo same po sebi, ampak izvirajo iz takega ali drugačnega okolja, ki se mu ljudje nezavedno in zavestno prilagajajo in ga tudi v obratnem smislu spreminjajo. Omenil je družbeno zavest, kot celoto nazorov, verovanj in prizadevanj, ki nastajajo in prevladujejo v družbi ali posameznih skupinah družbe. Vse to pa je dialektično povezano z razvojem proizvodnih sredstev in proizvodnih sil, kajti družbeno zavest skupnosti je odsev materialne osnove družbe — družbene biti. Iz tega sledi, da med družbeno bitjo in družbeno zavestjo obstoji medsebojna odvisnost in medsebojno vplivanje.

Tov. Varl je nato govoril tudi o dejavnikih, ki vplivajo na oblikovanje osebnosti posameznika. Najdalj se je zadržal pri kulturi v ožjem in širšem smislu besede. Žal smo doslej največkrat obravnavali kulturo kot splošno potrošnjo, kot nekakšno »potrošno dobrino«, vedno bolj pa prevladuje mnenje in spoznanje, da je kultura del skupnega družbenega dela, ki se mora reproducirati skupaj z drugimi elementi proizvodnje. Nadalje je tov. Varl razložil pojmovanje kulture v najširšem pomenu besede in o težnji po napredku v razvoju ustvarjalnosti v sami materialni proizvodnji, razvoju znanosti, sodobne tehnologije in avtomatizacije in humanega značaja samoupravnih odnosov. Predavatelj je nato govoril o kulturni klimi in razmerah v občini, o nivoju posameznih kulturnih zvrsti. Dalj časa in večji poudarek je dal predvsem na kulturo branja in vprašanjem založniške dejavnosti in filmski kulturi. Dejstvo je namreč, da se ravno ti masovni dejavniki kulture v svojem namenu oddaljujejo od svojega resničnega poslanstva.

Tov. Varl je nato govoril o kulturni dejavnosti konkretno na Jesenicah in povedal zaskrbljujoč podatek, da je kulturna dejavnost na Jesenicah v zadnjih letih upadla za več kot 100 %. Preostala kulturna dejavnost pa sloni na ramah nekaj amaterjev, ki se osamljeni borijo za ohranitev kulturne tradicije in dejavnosti na Jesenicah. Predvsem pa se pogreša udejstvovanje mladih, ki bi s pomočjo sodobnejših »prijemov« prenašali kulturno zavest na širši krog mladih. Vsi ti pojavi pa zahtevajo večjo družbeno angažiranost in nove oblike bolj učinkovitega razvijanja in propagiranja res pravih kulturnih vrednosti, kar pa je naloga tudi političnih organizacij.

Tov. Varl se je nadalje dotaknil tudi vprašanja telesno vzgojne rekreacije, ki pa je pogojena tudi s kulturno zavestjo. Sinteza ene in druge rekreacije šele zagotavlja popolno mentalno zdravje človeka in potrjuje že zelo staro geslo: »Zdrav duh v zdravem telesu!« Možnosti za razvoj telesne kulture na Jesenicah so glede na naravni položaj ugodnejše, vendar koriščenje teh možnosti ni zadovoljivo, pa tudi športni objekti še niso povsem izkoriščeni. Mnogo bolj primanjkuje prostora za kulturno udejstvovanje, pa vendar obstojijo še velike neizkoriščene možnosti.

Sledil je sproščen in nevezan pogovor mladih s tov. Varlom o vsem okoli kulture, njene dejavnosti, vrednosti, pomenu in oblikah.

Žal je to zanimivo predavanje do sedaj obiskalo številčno najmanj poslušalcev, kar pa je, pikro povedano, tudi odraz splošnega odnosa širšega kroga ljudi do kulture.

Seminar v Bohinju

Minulo soboto in nedeljo je bil v Bohinju seminar o idejnem delu Zveze mladine, ki ga je pripravila republiška konferenca ZMS. Seminarja sta se udeležila dva mladince z Jesenic, v celoti pa se je zbralo okoli 50 mladih iz vse Slovenije. O idejno-političnem delu ZM je predaval predsednik komisije za idejno politično delo pri republiški konferenci ZM Živko Pregelj, o idejnih vidikih organizacije ZM je govoril sekretar republiške konference ZM Dagmar Šuster, najbolj zanimivo pa je bilo predavanje predsednika komisije za družbeno politična in idejna vprašanja pri CK ZK Slovenije Staneta Kranjca, ki je predaval o ideologiji v samoupravnem socializmu.

Ob zaključku dvodnevnega seminarja so sklenili, da morajo vsa vodstva občinskih mladinskih organizacij do 30. aprila letos izdati načrte idejno vzgojnega dela mladih.

O mladinskem klubu

Mladinski klub na Jesenicah najbrž še ne bo tako kmalu ponovno odprt. Trenutno služba družbene kontrole opravlja pregled dosedanjega poslovanja mladinskega kluba, zato skupina mladih, ki je pripravljena prevzeti nadaljnje vodstvo kluba, čaka na rezultate tega pregleda. Prav gotovo ne bo lahko ponovno oživili delo mladinskega kluba, saj ne bo treba samo pripraviti in uresničiti novo in boljše vsebino dela kluba, temveč tudi zagotoviti sredstva za dokončno in boljše ureditev prostorov kluba. Mladinski klub je s svojim dosedanjim delom dokazal upravičenost in nujnost obstajanja, kakšno pa bo njegovo delo v bodoče, pa ni samo stvar mladih, temveč tudi drugih, ki so dolžni moralno in materialno podpreti delo mladine.

Redna seja predsedstva TK ZMS Železarne

Na torkovi seji predsedstva TK ZMS Železarne, ki jo je vodil predsednik Miro Ipavec, so prisotni govorili o tekmovanju v žalcu, o prihodnjih nalogah in tekočih zadevah.

Še dobre tri tedne loči mlade tekmovalce iz železarne do tekmovanja v žalcu, s katerim se bo obenem tudi začelo praznovanje meseca mladosti. Ekipa za to tekmovanje so v glavnem že sestavljene, potrebno pa jim bo omogočiti treninge, da bodo ekipe kar najbolj uspešno reprezentirale mladino železarne. V četrtek, 2. 4. bo sestanek vseh vodij posameznih ekip, kjer se bodo v prisotnosti referenta za šport Janeza Jenka dokončno dogovorili o pripravih za to tekmovanje.

Na predsedstvo TK ZM Železarne je prispel dopis ObK ZMK Jesenice, ki vabi celotno predsedstvo TK ZM Železarne, da se udeleži enodnevnega seminarja, ki bo v soboto, 4. 4. v domu F. Rozmana v Gozd Martuljku in sicer za mlade komuniste in mlade družbene delavce. Na seminarju bodo predavali: o revolucionarnem gibanju — tov. Miha MARINKO, o religiji, cerkvi in klerikalizmu — tov. Pavel LOTRIČ in o stanju ter perspektivah jeseniškega gospodarstva — tov. France ŽVAN. Na ta seminar so poleg predsedstva TK ZM Železarne ter organizatorja — predsedstva ObK ZMS Jesenice, vabljivi še po en predstavnik vodstev iz vsakega aktiva ZM.

Med drugim so člani predsedstva TK ZM Železarne razrešili dolžnosti dosedanjega tretjega podpisnika TK ZM za banko in obenem izvolili novega. Potrdili so tudi honorar za delo v ZM predsedniku Miru Ipavcu za tekoče leto.

Prisotni so se tudi dogovorili, da bodo sodelovali v spominskem pohodu in zboru mladih v okolici Lenarta na Pohorju. Ta shod mladih organizira Zveza tabornikov z namenom, da se oživljajo spomini na narodnoosvobodilno borbo.

Seji predsedstva TK ZM Železarne je tokrat prisostvoval tudi sekretar ObK ZMS Jesenice Zlato VOGRIC, ki je v razgovoru s prisotnimi pojasnil pot letošnje štafete mladosti, pri čemer bo sodelovala tudi vsa jeseniška mladina oziroma njeni predstavniki.

Z. E.

**Dopisujte
v železarja**

Samoupravni organi v preteklem tednu

6. seja odbora za osnovna sredstva

Predsednik odbora za osnovna sredstva Janez Peternel, je sklical 6. sejo odbora v petek, 27. marca 1970 in za dnevni red predlagal: koriščenje sredstev amortizacije za zamenjavo in sredstev investicijskega vzdrževanja ter potrditev programov v zvezi s tem za 1970 leto.

Na tej seji so obravnavali tudi problematiko amortizacije osnovnih sredstev, ki jo je odboru predložil direktor uprave osnovnih sredstev. Na podlagi predlogov službe in razprave na seji so nato sprejeli naslednja sklepa:

»Amortizacija naj se izključno uporablja za namene, ki jih predpisuje 1. člen zakona o amortizaciji, da mora delovna organizacija z amortizacijskimi sredstvi nadomeščati vrednost osnovnih sredstev porabljenih pri opravljanju svoje dejavnosti. Uporabljanje amortizacije za obratna sredstva je lahko samo začasno in le kot interno posojilo za premostitev težav z obratnimi sredstvi. Isto velja tudi za odplačevanje posojil za obratna sredstva.

Predlagatelji elaboratov za osvajanje novih proizvodov morajo pri izdelavi ekonomskih izračunov pripraviti za posamezne nove investicije tudi predlog optimalne stopnje amortizacije s tem, da se predvsem naprave za finalizacijo proizvodnje amortizirajo v 5 letih.

Na tej seji so sprejeli program koriščenja sredstev amortizacijskih zamenjav, namenjenih obratom v 1970. letu, ki se financirajo s sredstvi amortizacije v cilju racionalizacije proizvodnje ter program investicijskega vzdrževanja za 1970. leto. V razpravi teh predlogov so se dotaknili nekaterih podrobnosti in v zvezi s tem sklenili:

— Vsak posamezni predlog iz programa, ki je že ekonomsko obdelan, potrdi tehnični direktor s podpisom, knjigovodstvo uprave osnovnih sredstev pa angažira sredstva do skupne višine, ki jo je odobril delavski svet Železarne s finančnim planom za 1970. leto.

— Do sprejema statuta mora vse investicijske elaborate pregledati sektor za ekonomiko in odboru za osnovna sredstva predlagati investicijsko in ekonomsko upravičenost elaborata skupaj s samim elaboratom.

— Pri vseh elaboratih za drobne investicije, večja pravila investicijskega in amortizacijskega značaja, posebno pa pri nabavi rezervnih delov, se je treba strogo držati okrožnice št. 6, ki jo je izdal tehnični direktor, dne 14. marca 1970.

V nadaljevanju seje so obravnavali nekaj tekočih zadev in so med ostalimi odobrili

nabavo in financiranje carine, transporta in montaže Schumag brusilnega stroja, ki ga bo Železarna nabavila s komercialnimi aranžmami z UNITED TRADE. Odobrili so tudi nabavo stroja za sekanec in odobrili začasno financiranje te nabave iz sredstev amortizacije. Za nabavo brusilnega stroja za slabe in za opremo za rekonstrukcijo peči v predelovalnih obratih, so odobrili najetje zunanje trgovinskega kredita in izposlovske garancije za ta kredit pri jugoslovanski banki za zunanjo trgovino.

Ponovno so obravnavali vloge interesentov za odstop zemljišča za gradnjo garaž in sklenili, da se uporabijo smiselno vsi dosedaj sprejeti sklepi v zvezi s temi zadevami z dopolnitvijo, da se pri tem upoštevajo pozitivni predpisi in se nerabna zemljišča za Železarno prej odprodajo skupščini občine, ki jih bo nato prodala posameznim interesentom. S predlogom energije Železarne, da se proda višek toplotne energije v mesto, za ogrevanje predvsem Titovega doma, gimnazije, osemletke in nato eventualno bližnjih stanovanjskih blokov, so se strinjali in sklenili, da priporočijo odboru za poslovno po-

litiko, da prodajo, tako kot je v predlogu navedeno, odobrijo. Vlogi predsedstva ZZB NOV Jesenice, da bi odstopili krajevnemu odboru ZZB NOV Sava napravo za izdelovanje cevi niso mogli ugoditi, ker se je ta naprava postavila v Železarni, zaradi izredne konjunkturalne hladno oblikovanih profilov. Na koncu seje so odobrili likvidacijo rabljenega inventarja in potrošnega materiala bivše obratne ambulante Železarne in se strinjali, da se to odstopi družbenim organizacijam. Za tista sredstva, ki izkazujejo še sedanjo vrednost pa je treba iztržiti vsaj še sedanjo vrednost, ki je itak minimalna.

Sestanek s predsedniki odborov

Predsednik delavskega sveta Železarne je v torek, dne 31. marca 1970 sklical sestanek vseh predsednikov odborov pri delavskem svetu Železarne. Sestanku so prisostvovali tudi glavni direktor, predsednik tovarniškega odbora osnovne organizacije sindikata in sekretar tovarniškega komiteja ZK. Na sestanku so obravnavali probleme, na katere so odbori nalezli pri svojem delu, predvsem v pripravi sej, določanju dnevnih redov in po vprašanju izvrševanja sklepov. Ob koncu sestanka je direktor seznanil predsednike s stanjem v Železarni.

34. seja odbora za plan in finance

V četrtek, 26. marca 1970 je predsednik odbora za plan in finance sklical 34. sejo odbora in predlagal za dnevni red: pregled sklepov zadnje seje, poročilo o uspehih proizvodnje v II. dekadi marca in analizo finančnega rezultata v februarju.

Pri pregledu sklepov zadnje seje odbora so ugotovili, da so vsi sklepi izvršeni, pregledali pa so tudi nekatere sklepe iz prejšnjih sej in na podlagi poročil ugotovili, da so tudi ti sklepi izvršeni. Iz teh poročil je razvidno, da prodajni oddelek naše Železarne vodi pravilno politiko. Priporočili so odgovornim delavcem Železarne, da forsirajo postavitev naprave za izdelovanje varilnega praška, po katerem je na tržišču veliko popraševanje.

Posebej so obravnavali zahtevano poročilo, zakaj se je Železarna odločila za prenos izdelave kokil v železarno Štore. Poročilo o tem so sprejeli in se s prenosom strinjali. Menili so, da je dobra stran tega prenosa tudi v tem, da lahko naša jeklarna sedaj preide na izdelavo velikih jeklenih odlitkov, ki so za naše podjetje finančno zelo zanimivo, ker imajo proste prodajne cene, smo pa v Jugoslaviji edini proizvajalec takšnih odlitkov.

Vzeli so na znanje poročil

lo direktorja za proizvodnjo o uspehih proizvodnje v II. dekadi marca in ugotovili, da bo plan za marec verjetno izpolnjen, kljub precejšnim težavam na bluminu, štetju in v valjarni žice. Menili so, da je v minulem obdobju posebno razveseljivo dobro delo in uspehi dela v predelovalnih obratih, ki bodo planske naloge v marcu verjetno prekoračili.

Analiza finančnega rezultata, ki so jo na tej seji sprejeli, kaže, da smo v februarju dosegli planirano prodajno ceno in jo celo povišali za 84 din/t. Na žalost pa so ugotovili, da smo v februarju imeli slabši rezultat pri stroških, ki kažejo zvišanje, delno zaradi slabše dobiti (izplena), delno pa zaradi večjih stroškov predelave. Vsem odgovornim organizatorjem dela so naročili, da posvetijo vso pozornost izboljšanju dobiti (izplena) in zniževanju stroškov na sploh, ker nam povišanje le-teh močno ogroža rentabilnost proizvodnje.

10. seja odbora za splošne zadeve

Predsednik odbora za splošne zadeve Zdravko Črv je sklical 10. sejo odbora v sredo, 25. marca 1970, za dnevni red pa predlagal poročila o izvršenih službenih potovanjih v zamejstvo, odobritev službenih potovanj v zamejstvo ter reševanje tekočih zadev in prošenj.

Sprejeli so sedem poročil o izvršenih službenih potovanjih v zamejstvo in ugotovili, da so bila vsa potovanja uspešno opravljena. Odobrili so nadaljnjih devet službenih potovanj, reševanje enega pa so odložili, ker so želeli zvedeti še mnenje glavnega direktorja. V zvezi z odobravanjem službenih potovanj v bodoče, so zaprosili glavnega direktorja, da k vsakemu predlogu za službeno potovanje v zamejstvo poda svoje mnenje o koristnosti predvidenega potovanja.

Med tekočimi zadevami so obravnavali pripombo direktorja TKR na sklep odbora na prejšnji seji in sklenili, da od svojega sklepa ne bodo odstopili, ker menijo, da v naši tovarni predlagajo službena potovanja le direktorji sektorjev, ki lahko precejšnjo koliko bo trajalo posamezno potovanje, in koliko časa je potrebno, da se opravi naloga službenega potovanja. Poleg tega so menili, da vsakdo,

ki službeno potuje lahko v izjemnih primerih, pri današnjem razvoju telefonskih in teleprinterskih zvez, zaprosi za podaljšanje službenega potovanja še v času trajanja ne pa naknadno, ko je že doma.

Nato so odobrili spremembo kvalifikacije za eno delovno mesto v IBM in sicer za vodjo strojnega oddelka z U4 na U5. Strinjali so se s predlogom sekretarja o nadomestilih za uporabo zasebnih motornih vozil v službene namene in predlagali odboru za dohodek in sistem nagrajevanja, da predlog odobri. Predlog sprememb statuta zdravstvenega doma Jesenice so odstopili pravni službi, da spremembe pregleda in predloži eventualne pripombe.

V nadaljevanju seje so obravnavali nekaj vlog za denarne podpore, vendar so vse te vloge zavrnili, razen vloge odbora za pripravo »Sončnega vlaka«, kateremu so odobrili prispevek 500 din.

13. seja odbora za poslovno politiko

V soboto, 28. marca 1970 je imel odbor za poslovno politiko svojo 13. sejo na kateri so obravnavali predlog sklenitve dolgoročne pogodbe s koksarsko-kemijskim kombinatom Lukavac, predlog dolgoročne pogodbe z železniško transportnim podjetjem Ljubljana, problematiko cen črne metalurgije in mehanizem za usklajevanje cen, informacijo direktorja Železarne o ustanovitvi konzorcija za izdelavo konstrukcij iz hladno oblikovanih profilov in reševali tekoče zadeve.

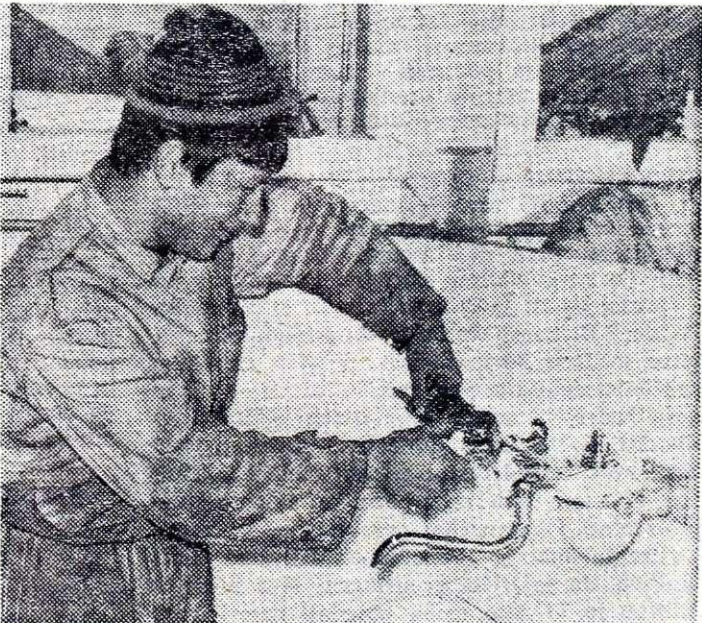
Odbor se je strinjal, da se s kombinatom Lukavac sklene dolgoročna pogodba o sodelovanju, vendar bo odbor o vsebini same pogodbe razpravljala, ko bo le-ta sestavljena. Tudi s sklenitvijo dolgoročne pogodbe z železniško transportnim podjetjem Ljubljana se je odbor strinjal, s pripombo, da je treba s tem podjetjem vsako leto skleniti pogodbo, ki bo vsebovala vse podrobnosti medsebojnega poslovanja.

Odbor se je strinjal s predlaganim in predvidenim povišanjem cen na podlagi specifikacije in ne na podlagi po-

prečnega procenta ter pooblastil odgovorne organe, da pri zvezni gospodarski zbornici zastopajo naša stališča.

Informacijo direktorja Železarne o ustanovitvi konzorcija za izdelavo konstrukcij iz hladno oblikovanih profilov je odbor vzel na znanje in je ustanovitev takšnega konzorcija pozdravil, ker zagotavlja perspektivni plasman naših hladno oblikovanih profilov.

Ob koncu seje je odbor med tekočimi zadevami rešil nekaj vlog, predvsem je odobril odpis razlik, ki so nastale v poslovanju z zamejskimi kupci ali dobavitelji.

V novem šolskem letu bodo na poklicni šoli sprejeli v uk 10 vodovornih inštalaterjev

Sestanki delovnih skupin

SAMOTARNA — OTK — Na sestanku 27. marca so najprej poslušali informacijo o sestanku šefov delovnih enot in obratovodij. Ugotovili so, da se še vedno premalo upošteva prizadevanja posameznih oddelkov in se ta prizadevanja tudi premalo izražajo v osebnih dohodkih zaposlenih. Glede prevzema izdelkov od Vatrostalne menijo, naj bo bolj enostaven ter brez nepotrebnih atestov in pisanja. Razpravljali so še o dopustih.

ELEKTRO JEKLARNA — PRIPRAVA VLOŽKA — Na sestanku 24. marca je obratovodja inž. Ravnik obrazložil stanje v Železarni za januar in februar. Govorili so o pomanjkanju surovin in prav kolektivu priprave vložka gre zahvala, da ni bilo večjih zastojev ob pomanjkanju starega železa. Tudi v prihodnje so željeni dobri medsebojni odnosi delovodij in delavcev, še posebej, ko je treba napraviti več šarž, da bi nadoknadili zamujeno in dosegli letni plan. Tudi čistoča je pomemben faktor, ki lahko pripomore do boljših uspehov in manjšega števila poškodb. Strinjali so se s predlogom, da bodo 1 % od mase dodelili sindikalnemu odboru. Z uvedbo registriranih ur se ne strinjajo in menijo, da je možno vseeno goljufati in tako podjetje od registriranih ur ne bi imelo nobenih koristi.

ELEKTRO JEKLARNA — DELOVNA SKUPINA PANIČ — Sestanek je bil 20. 3. Prisotnih je bilo 20 članov delovne skupine. Inž. Ravnik je govoril o sanacijskem programu podjetja in obrata. Strinjali so se s predlogom, da sindikalni organizaciji namenijo 1 % od mase, ki ga je treba odtegniti trikrat letno, vendar pa mora obratovodstvo o tem pravočasno obvestiti kolektiv. Tudi na tem sestanku se niso strinjali z uvedbo registriranih ur, ob koncu sestanka pa je vodja delovne skupine ponovno obravnaval vprašanje varnega dela, uporabo zaščitnih sredstev, delovno disciplino ter izhode iz podjetja. O vseh teh problemih so na sestanku govorili tudi prisotni delavci.

ELEKTRO JEKLARNA — IZMENA III — Na sestanku 27. 3. je obratovodja inž. Ravnik povedal, da so lani delali dobro, v tekočem letu pa je plan večji in bo zato treba dnevno izdelati po 8 šarž več. V prvih dveh mesecih so bili pod planom, zato bo treba zamujeno nadoknaditi. Seznanjeni so bili, da dobijo nove bokse za ferolegure in da bodo oboke izdelovali v novi hali, kjer je več prostora.

LIVARNE — JEKLOLIVARNA — Na sestanku 26. 3. je asistent tov. Osvald opozoril na ukrepe, ki so bili sprejeti z namenom, da bi ublažili nelikvidnost. Kupci namreč dolgujejo 4 milijarde več kot smo mi dolžni našim dobaviteljem. Cene osnovnih surovin naraščajo in že presegajo planirane kalkulacije. Nekatere obrate, ki ne pokrivajo lastnih proizvodnih stroškov, bo treba že letos postopoma ukiniti. Delovna skupina meni, da bi morala zvezna administracija bolje in hitreje usklajevati ter uravnavati celotno gospodarstvo, ker so skoraj vsa podjetja v državi nelikvidna. Čimprej je treba osvojiti predlagani normativ, da bi lahko uredili kategorizacijo delovnih mest.

SIVA LIVARNA — Sestanek v sivi livarni je bil 25. 3. Obratovodja tov. Bertoncelj je posredoval informacijo o stanju nelikvidnosti ter o poslovnih rezultatih za prva dva meseca. Omenil je tudi ustavljanje nerentabilnih obratov. Postavljena so bila vprašanja: ali je delavec kriv, če je Železarna nelikvidna? Dolžnost službe je, da dosledno izterja dolgove, medtem ko je dolžnost delavca, da s svojim fizičnim delom ustvari izdelek, ki jih od njega zahteva nadrejeni organ. 80 % osebni dohodki so nezakoniti, ker delavec 100 % dela. Delavec prav tako ni kriv, če izdelki niso kvalitetni, v kolikor služba, ki o tem odloča, ne pove, kaj se nam splača proizvajati. Preusmeritev nerentabilne proizvodnje v rentabilno je prepočasna. V livarni je že razumljivo, da je treba preusmeriti sivo litino v jeklolitino in je zato treba povečati zmogljivost jeklolitarnih. Skrajno negospodarno bi bilo, da bi odklanjali naročila za jeklolitarno.

LIVARNA — CISTILNICA — Obratovodja je na sestanku 24. 3. obširneje govoril o položaju železarn, o likvidnosti in težavah podjetja, ki nastajajo zaradi nenehnega zviševanja cen vložku ter ostalega potrošnega materiala. Priporoča se skrajno varčevanje. V jeklolitarni imajo dovolj naročil, zlasti še od zunanjih naročnikov, medtem ko je ozko grlo v čistilnici zaradi pomanjkanja delavcev. Naročniki so vedno bolj zahtevni, zato se tudi od čistilcev zahteva kvalitetno delo. Urediti bo treba tudi plačilne skupine v čistilnici, ko imajo v obdelavi večje odlitke. Sicer v nasprotnem primeru odlitkov ne bodo mogli pravočasno odpraviti.

LIVARNA — KOVINOLIVARNA — Na sestanku 24. 3. je obratovodja obrazložil pomanjkanje surovin, ki zelo kritično vplivajo na delo v posameznih obratih. Ob ustavljanju nekaterih obratov lahko pride do težav pri premeščanju delavcev, vendar bo treba nalogo opraviti zaradi visokih materialnih stroškov. Cene posameznih surovin in potrošnega materiala naraščajo, medtem ko ne moremo povečati cen našim izdelkom, kar slabo vpliva na osebne dohodke zaposlenih.

P I V — Na sestanku 6. 3. so razpravljali o varnosti pri delu, delovni disciplini in boljšem izkoristku delovnega časa. Na generatorjih imajo težave, ker se pečarji ne menijo za odvzem ali ustavitev plina. Žerjavovodje niso dosledni pri vpisovanju v raportno knjigo. Vsak žerjavovodja mora skrbeti in očistiti svoj del žerjava. V valjarni Bela I. strojniki želijo, da bi bila razlika med I. in II. strojniki. Svoj predlog utemeljujejo s tem, da so odgovorni poleg mazuta še za butan in nafto ter za rezervoar, prvotno pa so imeli plače odredene po mazutu. Delavci predlagajo, da je izdati odločbe glede odtegotovanja procentov na delovnih mestih. Ustrezni pravilnik naj bi sprejeli na seji sveta DE.

PLAVŽ — APNENICA — Na sestanku 14. 3. je bilo poudarjeno, da je uporaba zaščitnih sredstev obvezna. Treba bo nekaj ukreniti, da bi zagotovili še večjo varnost oči, ker se očala in obrobni ščiti pri delu močno orosijo. Služba za varstvo pri delu naj čimprej najde ustrezno rešitev. Dalje je bilo rečeno, da nobeden od oddelkov na plavžu v februarju ni izpolnil plana in tudi apnenica ne. Glavni vzrok navajajo večje izostanke. Ker so imeli posojilo, so bili osebni dohodki normalni, sicer pa je bilo tudi manj delovnih dni.

PLAVŽ — KAMNOLOM TREBEŽ — Sestanek so imeli 14. 3. Takoj v začetku je bilo poudarjeno, da v kamnolomu igrajo pomembno vlogo vremenske nepravilnosti v odnosu na kvaliteto in kvantiteto proizvodnje. Tudi letos se je pokazalo, kako nujno je rešiti problem pranja in sejanja dolomita v Trebežu. Projekti so izdelani, večni problem pa so sredstva. Menijo, da je umestno vprašanje, ali smemo usodo dragocenega jekla (prodor šarža) zaradi blatnega dolomita, ki ni bil presejan, prepustiti vremenskim pojavom. Obravnavali so tudi nagajevanje in predlagali, da II. skupino v kamnolomu ukinejo, ostale pa je treba primerno nagraditi.

PLAVŽ — KAMNOLOM — Na sestanku 14. 3. so obravnavali proizvodne probleme in nagajevanje v februarju. S tem v zvezi so omenjali pomanjkanje delavcev ter delovno disciplino in varnost pri delu. Vodja delovne skupine je dal splošno informacijo o pomanjkanju koksa, ko je bilo treba ustaviti plavž. Govorili so tudi o rednem dopustu in neopravičenih izostankih. Pregledali so še tarifne postavke, ki so bile s 1. 2. povečane na račun gibljivega dela.

PLAVŽ — PEČI — Na sestanku 13. 3. so govorili o poškodbah, zaščitnih sredstvih in proizvodnji v februarju. Vodja je prisotne opozoril na večjo osebno previdnost pred pravilno uporabo zaščitnih sredstev. Pojasnjeni so bili tudi vzroki, zakaj plan v februarju ni bil dosežen. Delavci so največ razpravljali o zaščitnih sredstvih, to je o gamašah in azbestnih hlačah. Gamaše niso praktič-

ne zaradi zavezovanja in odvezovanja. Hlače naj bi bile spodaj zapete, tako da talina ne more za čevlje. Vprašujejo tudi, zakaj v skladišču ni dovolj rezervnih delov in orodja. Na zagozde za izpust žlindre čakajo že mesec dni. Sestaviti je treba razpored za čiščenje obrata, ker nekatere skupine tega ne izvajajo. Popisati je treba delovna mesta po zadolžitvah, da ne bo nesporazumov med posameznimi delavci.

PLAVŽ — RUDARNA — AGLOMERACIJA — Vodja delovne skupine Močnik je na sestanku 22. 3. obrazložil probleme, ki nastajajo zaradi surovin, ki prihajajo v manjših količinah. Predlagali so, naj bi takoj začeli voziti iz nasipa drobno rudo. S tem bi izboljšali praženec in vložek za peči. Tudi v rudarni imajo pripombe glede ostružkov, ker imajo težave z mlinom. Skupina ponovno opozarja in vprašuje, kaj je z odločbami za posamezna delovna mesta.

PLAVŽ — RUDARNA — AGLOMERACIJA — Sestanek so imeli 20. 3. Delovna skupina je bila seznanjena s težkim položajem zaradi pomanjkanja surovin. Seznanjeni so bili tudi z ukrepi, ki jih je uprava podjetja podvzela za izboljšanje položaja. Delavci so se s pojasnilom strinjali, vendar vprašujejo, kam vse to lahko pripelje.

PLAVŽ — RUDARNA — AGLOMERACIJA — Na sestanku 23. 3. so bili delavci zaskrbljeni zaradi položaja Železarne, to je zaradi finančne situacije in osebnih dohodkov. Pritožujejo se zaradi velikih razlik pri OD med posameznimi obrati z ozirom na isto tarifno postavko, pogoji pa so na plavžu slabši. Prisotni so se strinjali s predlogom, da naj sindikat pomaga sodelavcu Vladu Bojkovu, ki ima štiri otroke in le sam zasluži.

PLAVŽ — PRIPRAVA DELA — Na sestanku 24. 3. so govorili o stanju v Železarni, pregledali izpolnjevanje plana po posameznih oddelkih in imeli nekaj vprašanj zaradi slabega vzdrževanja. Smatrajo, da je samoprispevek za redni letni dopust zelo nizek, še posebej ob primerjavi z ostalimi podjetji.

ŽEBLJARNA — Delovna skupina Piber je imela sestanek 9. 2. Obširneje so govorili o problematiki Železarne in obrata, kakor tudi o varstvu pri delu in disciplini. Ob obravnavi problematike Železarne so se dalj časa ustavili pri sklepih odbora za poslovno politiko. Vodja delovne skupine je prisotne seznanil s posledicami, ki lahko nastanejo, če dotok surovin ne bo normalen. Pojasnil je tudi program delovnih skupin ter problematiko v zvezi z obveznostmi, ki jih imajo pri izpolnjevanju proizvodnega načrta. Govorili so tudi o koriščenju letnega dopusta. Precej kritični so bili tudi glede čiščenja silosov ter nepravilnega prenašanja prek vrtečih bobnov. Opozorili so še na pravilno ravnanje z Demagom, na nošenje očal in sploh uporabo zaščitnih sredstev. Delavci, ki delajo pri strojih, opozarjajo na pravočasno prijavo okvar na posameznih strojih.

KANADA — V kanadski železarni Steel Foundries so odlili doslej največji odlitek na svetu iz nerjavečega jekla. To je turbinsko kolo za neko hidrocentralo, ki meri v premeru 6 metrov ter tehta 135 ton. Da so lahko ta odlitek odlili, so morali sinhronizirati delo štirih električnih obločnih peči in talina je morala imeti pri odlitju enako kemično sestavo ter enako temperaturo.

TURČIJA — Priprave za gradnjo cevovoda, s pomočjo katerega bodo transportirali zemeljski plin iz Irana v Turčijo, tečejo h koncu. Cevovod, ki bo dolg 2.324 km, bo povezoval nahajališča zemeljskega plina ob Perzijskem zalivu s Carigradom. Vrednost celotne investicije se bo gibala med 350 in 450 milijoni dolarjev.

ŽELEZARSKI GLOBUS

Delo sindikalnega odbora na plavžu

V našem časopisu le redko posredujemo informacije o delu sindikalnih odborov v naših obratih. Zato je prav, da v naši novi rubriki posredujemo tudi mnenja predsednikov sindikalnih odborov o problemih in vprašanjih, s katerimi se pri svojem delu najbolj pogosto srečujejo.

Med tednom smo obiskali predsednika sindikalnega odbora na plavžu Alojza Breganta in ga prosili naj pove nekaj o delu sindikalne organizacije v njihovem obratu.

Tov. Bregant je povedal, da je v njihovem kolektivu zaposlenih 260 ljudi, ki so vsi tudi organizirani v sindikalni organizaciji. Sindikalni odbor šteje 14 članov in je v minuli

Seja sveta delovne enote valjarna Bela

Seja sveta DE valjarne Bela je bila 20. 3. Poleg članov sveta se je seje udeležil tudi inž. Karba, proizvodni direktor Železarn. Najprej so člani sveta s tajnim glasovanjem odločili, da sodelavec Pungercar še naprej ostane v kolektivu. Opozorili so ga, da zadnji javni opomin še naprej ostane v veljavi in bo izključen iz Železarn ob najmanjšem disciplinskem prekršku.

Članom sveta DE so že pred sejo razdelili obsežno gradivo, ki obravnava probleme vseh oddelkov valjarne Bela. Tudi razprava je bila zelo pestra. Tako je tov. Grošelj opozoril na nujnost, da se je treba z žičarno dogovoriti o rezanju koncev žice. To bi morali napraviti že v valjarni žice, vendar bi potrebovali ustrezne škarje. V valjarni žice je precej zamešnjav materiala. Tov. Grošelj pravi, da so zamešnjave vzrok, da smo nesolidni do kupcev in jih tako oviramo pri njihovi proizvodnji. Zaradi remonta peči valjarna žice v februarju ni izpolnila proizvodnega načrta. V marcu je bilo že bolje in upajo, da bodo zamujeno nadoknadili.

V razpravi je sodeloval tudi inž. Karba. Iz njegove razprave povzemamo naslednje misli: V predelovalnih obratih želijo, da bi bil material, ki ga dobivajo iz valjarne Bela, boljši, čimprej pa naj bi odpravili problem rezanja

koncev žice, ker imajo zaradi njih težave pri proizvodnji. Položaj glede surovin se je delno izboljšal in jih imamo le toliko, da lahko sproti izpolnjujemo obveznosti. Visoke so tudi cene, zaradi katerih se stroški predelave stalno povečujejo. To je tudi vzrok, da moramo delati boljše in sicer tako, da bo manj izmečka. Lansko poslovno leto smo zaključili brez poslovnih izgub, letošnji položaj pa je nekoliko težji zaradi podražitev prevozov, surovin in ostalega - reprodukcijskega materiala. Da bomo ostali tudi v prihodnje rentabilni, moramo delo preusmeriti v obrate, kjer bomo lahko več napravili in prodali. Vzporedno pa bo treba ukinjati nerentabilne obrate. Skratka, v Železarni bo treba veliko boljše in discipline, da bomo probleme rešili sproti, zlasti pa je zaželeno dobro medsebojno sodelovanje med posameznimi obrati.

Inž. Perne je povedal, da je proizvodnja stvar nas vseh in je zato sodelovanje še kako potrebno.

Zatem je tov. inž. Perne še odgovoril na vprašanje tov. Vidica glede zaloge valjev in potisne peči, ki jo zakurijo le občasno.

Inž. Senčar je opozoril na poslabšanje dobite (izplena), kar je pripisati programu valjanja, ki je dimenzijsko zelo neugoden.

Na osnovi celotne problematike in razprav je bilo sprejetih deset sklepov. Sprejet je bil sklep, da bodo k problematiki dodali še poročilo o internih reklamacijah ter dinarske pokazatelje. Tretji sklep se nanaša na dogovor z žičarno o rezanju koncev žice, naslednji sklepi pa na boljše delo v vseh oddelkih, poleg tega pa se je treba dogovoriti z OTK in RO o delu kontrolorja na škarjah. Za novega člana komisije za varstvo pri delu so imenovali Štefana Lepošo, razen tega pa je treba čimprej izdelati pravilnik za manjkajoče ure v oddelku oblikovanja in površinske obdelave.

mandatni dobi imel že 11 sej. Seje so bile obiskane 80 odstotno, kar pomeni, da pri članih odbora vlada zanimanje za problematiko, ki jo obravnavajo na sejah. Delo sindikalnega odbora je bilo zelo raznoliko in temu primerni tudi dnevni redi sej. Plavž sodi med najtežje obrate v Železarni, zato je razumljivo, da je bila vseskozi poglavitna skrb namenjena članom sindikata. V pretekli mandatni dobi menda ni bilo seje, da ne bi govorili o pomoči delavcem - članom sindikata v tej ali oni obliki. Sindikalna organizacija je bila s svojimi predlogi in deležem prisotna vselej, kadar je bilo treba obravnavati še tako zahtevna vprašanja. Preteklo leto je bilo zelo dinamično glede samih dogodkov, pri katerih je morala svoj delež doprinesiti tudi sindikalna organizacija. Med letom je bilo treba izvesti volitve, organizirati zbornice volivcev, potem je bilo dosti dela ob referendumu in pripravi na ustanovitev Združenega podjetja Slovenske železarn, v zadnjem času pa so se srečali z mnogimi problemi ob občutnem pomanjkanju koksa za plavže. Osrednji problem, ki ga prav tako obravnavajo na mnogih sejah je nagajanje, pozorni pa so bili tudi do drugih problemov kot npr. vzdrževanje naprav, varnost pri delu ter sodelovanje z obratovodstvom, tovarniškim odborom osnovne organizacije, sindikata železarn in samoupravnimi organi v železarni. Tov. Bregant je povedal nekaj misli tudi o oddihih in aktivnosti članov sindikata na raznih področjih. Zanimanje za oddihe na morju je manjše, po drugi strani pa večje za izlete, ki jih organizira sindikalni odbor. Izlete organizirajo po dneh in se jih je udeležilo 160 članov kolektiva in njihovih svojcev.

Med sodelavci vlada precejšnje zanimanje za aktivno sodelovanje na različnih področjih športne dejavnosti. Imajo tudi ekipo kegljačev na asfaltu.

Ob koncu našega razgovora je tov. Bregant povedal, da je v zadnjem času zaživela tudi njihova mladinska organizacija, s katero prav tako tesno sodelujejo.

Ker je plavž eden najtežjih obratov, ne smemo pozabiti tudi na sodelavce, ki imajo silikozo in jo v Železarni prštevali med poklicne bolezni. V povojnih letih je bilo invalidsko upokojenih tudi precej plavžarjev. Zato ni čudno, če je sindikalna organizacija bila vedno pozorna do tovarišev, ki so v težkem položaju in jim po svojih močeh tudi pomagali, ter zato namenili tudi določena sredstva, ki jih daje v obliki denarne pomoči, zlasti tistim, ki dlje časa bolujejo.

Slavko Tarman:

Maskiranje in zatemnitev v industriji

8

Na tej stopnji zatemnitve izvajamo v glavnem te ukrepe:

— vsa ulična razsvetljava v mestih in naseljih se izklopi

— na večjih prometnih križiščih svetijo le orientacijske luči, ki morajo biti zasenčene z vodoravnimi ščiti (kapami) — vsled vidnosti iz zraka

— osvetljene refleksne površine se posipajo s peskom (ali drugimi materiali), da se prepreči odboj svetlobe

— že v mirnem času se električne instalacije preuredijo tako, da se ulična razsvetljava izklopi iz enega centra

— svetlobni napisi, svetlobne reklame, luči v izložbah trgovskih in obrtnih delavnic, restavracij pa podobnih lokalov — se popolnoma izklopijo

— svetijo le tiste luči, ki označujejo reševalne postaje, zaklonišča, lekarne, javne govorilnice ipd. pod pogojem, da morajo biti maskirane tako, da se svetloba ne širi navzgor

— notranja razsvetljava v zgradbah mora biti tako zatemnjena, da se od zunaj ne more opaziti, kar velja tudi za notranjost vozil; podobno je tudi z industrijskimi napravami, vendar mora tukaj razsvetljava omogočati normalno proizvodnjo

— svetlobni iztočnik na motornih vozilih se uravna tako, da omogoča promet; nepotrebne luči se izklopijo, velike se zasenčijo s senčniki, ki preprečujejo širjenje svetlobe na vse strani in jo usmerjajo navzdol.

Popolna zatemnitev

Pri popolni zatemnitvi je treba izklopiti tudi tiste svetlobne iztočnike, ki so goreli v času normalne (delne) zatemnitve, razen tistih, ki jih življenjsko potrebujemo (znaki v zakloniščih, reševalnih postajah, prometni znaki na večjih križiščih ipd.), morajo pa biti dobro zasenčeni, da so iz zraka nevidni.

Zatemnitev lahko izvedemo:

- z izklopljenjem svetlobnih iztočnikov
- z zasenčenjem svetlobnih iztočnikov
- z zasenčenjem svetlobnih odprtín

Svetlobni iztočniki so vsa tista telesa, ki oddajajo svetlobo npr. žarnice, plinske svetilke, stenske svetilke, ognji itd.

Svetlobne odprtine so vse odprtine na zgradbah, skozi katere prodira svetloba navzven, to so okna, zunanja vrata, steklene strehe in drugo.

Izklopljenje svetlobnih iztočnikov je lahko posamezno, ali skupno, če se izklopi luč iz enega centra (električna centrala), lahko pa se luč izklopi v posameznih delih mesta.

Zasenčenje svetlobnih iztočnikov se izvaja tako, da se z različnimi tehničnimi sredstvi onemogoči vidljivost iztočnikov iz zraka iz višine nekaj sto metrov. Zelo veliko vlogo v zatemnitvi imajo senčniki v obliki ščitov, ki omejujejo svetlobni krog ter usmerjajo svetlobo proti zemlji. Senčniki, ki se postavljajo v zunanjem prostoru morajo biti izdelani iz materiala, ki je odporen proti vremenskim vplivom. V notranjih prostorih, kjer se zatemnitev izvaja na tak način, se mora paziti na to, da direktna svetloba ne pada na svetlobne odprtine (steklena vrata, okna, steklene strehe).

Senčniki — tkani papirnati in drugi filtri se izdelajo tako, da je spodaj le majhna odprtina okrogle oblike. Filtri se lahko izdelajo iz gostih žičnih mrež ali pa iz preluknjane pločevine. Stopnja zatemnitve bo odvisna od gostote mreže oziroma od števila in velikosti odprtín, ki propuščajo svetlobo. Modro obarvane žarnice ne dajejo varne zatemnitve, zato se uporabljajo v kombinaciji s ščiti.

Prostori, v katerih je potrebna normalna razsvetljava (stanovanjski prostori, ustanove, klinike, šole, trgovine, gledališča) se zatemnijo tako, da se pokrijejo svetlobne odprtine z zastori, ki ne prepuščajo svetlobe. Kot ustrezno sredstvo za zasenčenje služijo okenske navojnice (rolete), železne in lesene oknice. Posebno pozornost je treba posvetiti zasenčenju vrat, ki vodijo iz osvetljenega prostora naravnost ven. V tem primeru je najbolje izdelati na vhodu pregrado v obliki manjše komore ali pa sistem dvojnih zaves. Naprave za zasenčenje bi morale biti trajne, iz odpornega materiala — njih uporaba pa enostavna.

Železarski globus

FINSKA — Švicarsko podjetje Concast AG iz Züricha je dobilo s strani finske železarn OY Koverhar AB naročilo za dobavo dveh naprav za kontinuirno vlivanje. Napravi bosta tipa S in bo vsaka imela štiri žile za vlivanje grdic dimenzij 75 do 130 mm kvadrat. Potrebno surovo jeklo bo proizvajal 50 t kisikov konventor.

ZAHOĐNA NEMCIJA — V zahodnonemški železarni Rheinhausen obratuje sedem že nekoliko zastarelih plavžev, ki proizvedejo mesečno skupno okoli 280.000 ton grodlja. Vendar je ta količina zgornja meja njihove zmogljivosti. Zato bodo zgradili nov velik in modern plavž, ki bo lahko dnevno proizvedel 6.000 ton grodlja. S to investicijo bodo lahko ustavili štiri obstoječe plavže, vendar bodo dva obdržali za rezervo.

Spomini iz NOB Jože Vidic

Jeseniški skojevci umirajo za domovino

(nadaljevanje)

»Bala sem se, da mi mrtvega ukradejo, se spominja mama. »Partizani so me večkrat opozorili, naj ne brskam po grobu, ker so ga belogardisti minirali. Z mojem sva se bala, da nama ukradejo mrtvega sina. Skopala sva luknjo do krste, ki je bila le pol metra pod zemljo. To luknjo sva vedno dobro zamašila, da jo ne bi odkrili. Vsakič, ko sem prišla na grob, sem odmašila luknjo in vanj vtaknila roko, da sem otipala krsto. Tako sem vedela, da je sin še v njej.

Prvega novembra 1943. leta so aktivisti na grobovih na Obranci pripravljali komemoracijo. Z vlakom sem se odpeljala do Podhoma, da sem zabrisala sled, potem pa sem se skozi Vintgar vračala nazaj na Poljane. Pri prvih hišah sem vprašala, če je varna pot na Obranco. Rekli so, da niso opazili sovražnika.

Počasi sem se skozi gozd vzpenjala proti Obranci. 200 metrov pred grobom sem iz grma opazila, da se je v soncu zalesketala čelada ali neko orožje. Bilo je samo še dvesto metrov do groba. Sedem za grmovje in razmišljam, kaj naj storim. Slutila sem, da je pri grobovih zaseda. Sklenila sem, da se vrnem. Za menoj pritečeta dva belogardista. »Kam ste hoteli, mamica?« škodoželjno vpraša belogardist. »Domov grem,« sem odvrnila. »Pa ste hoteli na grob?« Molčala sem, belogardist pa mi je prisolil klofuto, da mi je glava kar omahnila. »Nazaj, na grob,« ukaže belogardist in mi nameri pištolo v glavo. »Ne

grem,« sem odločno zavrnila, ker sem slutila namero, da me ob sinovem grobu ubijejo. K sreči se je vmešal neki avstrijski žandar, ki belogardistu ni dovolil, da me ubije. Bežala sem v dolino. Spotoma sem srečala partizana, ki je nameraval iti na grobove na Obranco. »Zaseda je pri grobovih,« sem dejala, »morda so zvedeli, da bo tam komemoracija.«

Na poti proti Poljanam sem obvestila vse terence, naj ne gredo na komemoracijo na Obranco, ker je tam zaseda, partizan, ki sem ga srečala, pa je obvestil svoje tovariše. Tako so Nemci in belogardisti zaman čakali v zasedi ob grobovih. Ko pa so odšli, so bili grobovi zasuti s cvetjem.

Drugi dan so Korenovo mamopo poklicali na jeseniški gestapo. Spraševali so jo, kdo je obvestil partizane, da je bila ob grobovih na Obranci zaseda. »Torej so le načrtno pripravljali nov pokol ob grobu mojega sina,« je zaključila pripovedovanje mama padlega jeseniškega sekretarja Skoja.

»Brez semena ni klasja,« je dejal Ferdo Koren poleti 1941. leta. Iz njegovega groba je vzniklo bogato klasje, za nas in bodoče rodove.

Po smrti Ferda Korena zasledimo na Jesenicah rast dveh borbenih skupin skojevcev. Prva skupina je delovala na Javorniku, druga pa Podmežakljo. Prvo je vodila Mimica Zupan z Javornika, drugo pa Stane Balanč iz Podmežaklje. Podati verno podobo skojevcev, ki so delovali v teh dveh skupinah, je težavna naloga.

Gestapovci so obe skupini popolnoma razbili, razen redkih izjem, so bili vsi skojevci ustreljeni v Dragi.

Tri mesece sem po Jesenicah in Javorniku trkal na vrata, spraševal in prosil za podatke o tem ali onem skojevcu; za podatki sem brskal po muzejih, sodiščih (vključno na vrhovnem sodišču SRS) in na centralnem komiteju ZKS.

Januarja 1942. leta so po Gorenjski nalepili lepake z obvestilom, da so v Dragi »radi udejstvovanja za komunistično stranko, udeležbe na prepovedanih shodih, kjer so bila sklenjena teroristična in sabotažna dejanja, radi izdelovanja in razširjanja prepovedanih letakov komunistične stranke ter radi podpiranja morilskih tolpe,« ustrelili 15 mladincev. Na spisku ustreljenih je tudi Mirko

Dimc, skojevec, ki pa še vedno živi in dela v jeseniški železarni. Naj Mirko Dimc sam pripoveduje pretresljivo zgodbo o jeseniških skojevcih in o tem, zakaj ni bil skupno z drugimi skojevci ustreljen v Dragi, pa čeprav je bilo njegovo ime na letaku, ki je oznanjal smrtno obsodbo.

Človek z letaka na smrt obsojenih jeseniških mladincev

»V železarni sem se zaposlil 1937. leta in se takoj vključil v delavsko društvo Kovinar. Tam sem spoznal Jožeta Gregorčiča, Ivana Vovka, Slavkoto Omana, Korenove fante in druge. Bili smo prijatelji, ki sta nas družila šport in enotno gledanje na tedanje mednarodne probleme. Vsi smo bili protifašistični.

Spominsko obeležje na Obranci prvima dvema padlima partizanoma

no usmerjeni. Že v prvih dneh okupacije smo tuhtali, kaj in kako naj delamo; da prizadenemo okupatorju čimveč nevšečnosti. Vojna nas je sicer kmalu razpršila; Pavel in Ferdo Koren sta odšla za Gregorčičem v partizane. Njim se je pridružil Stane Sekardi. Medtem ko so bili nekateri že partizani, smo na terenu Podmežakljo ustanovili skojevsko skupino, ki jo je vodil Stanko Balanč.

Na skojevske sestanke, ki so bili pri Balanču, je prihajal Tugomir Vidmar iz Kranja. Ta nam je vsak teden prinesel letake, ki smo jih trosili po Jesenicah in Javorniku, po javnih lokalih in železarni.

Po zidovih smo pisali parole in tako dramili narodno zavest. S Korenovim Ferdotom, ki je odšel v partizane, sem se večkrat sestel v hosti 50 metrov od ceste pri zadnjih hišah na Poljanah. Stanko Sekardi je prihajal na našo zvezo 100 metrov nad sedanjim streliščem Podmežakljo. Sekardi in Koren sta nam pripovedovala, kakšno je življenje v partizanih, mi pa smo jim podrobno poročali o naših akcijah, o dogodkih v mestu, o namerah sovražnika, o zadržanju tega ali onega mladincev.

Stanko Balanč je bil kovač revolucionarne mladine Podmežakljo. Po odhodu prvih mladincev v partizane, se je okrog njega zbrala borbena mladina. Z javniškimi skojevci smo se dvakrat sestali v gostilni Žvab na Javorniku. Eden izmed javniških skojevcev je celotno naše delo zaupal znanцу, ki je hlinil prijateljstvo in simpatije do

Mirko Dimc
21. 1942 u
— slikli z
naznja

osvojitilne
pa bil tajr
Tako nem
podaupelc
o veji javc
niškiskojev
pravosno i
je 8 decer
areta.

Prvojno
cem držav
zedinja Sr
Slovev. D
skoiz F
mišlj, kak
gode oku
ški ojevci
Belipesili
Podnakljo
Balav pre
izred drzno
Vani ve
Bala Lah
v počje M
oblanad J
poblavali
plavskih
ju, le dob
nic, no na
in kivo. I
z lam pa
na t. Ob
noči Bala
ure el pri
ne v nad

Milan Fülle

Tisoč let Prage

(Nadaljevanje)

Zeel je dopolniti univerzo. Preskrbel ji je poslopje (danes Karolinum) in avtoritativno imenoval Jana Husa za rektorja. Jan Hus je v tedaj postavljeni Betlemski kapeli pozval ljudi v boj za socialne in narodnostne pravice, tem idejam pa je bil naklonjen tudi Václav. Za vlade Václava IV. je bila Praga v ognju revolucionarnega Husitskega gibanja. Kralj ga sicer ni preživel, toda svoje simpatije je znal vliiti v ogenj in znatno pripomogel do krvavih bojov

s celo Evropo. Praga je tako postala center gibanja, katerega cilj je bil povratak k čistemu evangeliju.

V tem boju je moč kralja močno upadla, k moči pa je prišlo meščanstvo, ki je obogatelo na račun cerkve in nemškega gospostva. Ta razred ni bil le nosilec političnega in gospodarskega življenja Prage, bil je celo na čelu mesta.

Kulturne ambicije meščanov so se pričele kazati v postopni predelavi Staromestnega rotovža in mestne hiše No-

vega Mesta. Meščanstvo je dalo postaviti Staromestsko brano, danes imenovano Prašna brana, ki je bila zgrajena v letu 1475 pod vodstvom arhitekta Mateja Rajskega. Ta je istočasno popravljal arhitekturo praškega Orloja, ki ga je s svojstvenim mehanizmom obogatil mojster Hanuš. Meščanski domovi so polni luksusa, drage artikle uvažajo iz Italije. Beneško steklo in zrcala okujejo z domačim zlatom in srebrom. »Češka skupnost je ogrožena!« piše

eden prvih čeških humanistov, Bohuslav z Lobkovic.

H kulturnemu napredku meščanstva je pripomogla tudi tiskarna, ki je bila zgrajena leta 1497. Zaradi moči in političnih zahtev praškega meščanstva je prišlo do konflikta s kraljevo močjo, s slabim Vladislavom Jagelonskim, ki je zasedel češki tron po Jiříju s Podebrada, ki je prišel v zgodovino zaradi prvega znanega mirovnega manifesta. V letu 1483 se je moral zaradi dvoreznosti podanikov preseliti s kraljevega dvora na Starem Mestu na varnejši praški grad. To ni bilo brez posledic za arhitektonski obseg gradu. Ker je bil ta kralj razumnik in velik ljubitelj umetnosti, je nastala na gradu nova umetniška dejavnost, najprej pod vodstvom Hansa Spiese iz Frankfurta, od leta 1489 dalje pa pod vodstvom Benedikta Rajta s Pristova. Grad je obogatil z edinstveno Vladislavsko dvorano, izredno lepo

je spojil prvotni gotski obok s renesančnimi okni in portali. V dvorani so prirejali viteške turnirje, sodne razprave in kraljevske gostije. Pozneje so v tej dvorani, kronali vse kralje in volili vse predsednike republike. Iz te dobe, okrog leta 1493 izhaja tudi prva slika celotne Prage, narejena v Schedelovi Kronici.

Prvi »silni mož« Ferdinand Habsturk, ki je zasedel češki prestol leta 1526, je znatno omejil šele pridobljene pravice meščanstva, vzel pa jim je tudi nekaj kulturnih dobrin. Zaradi odpora do kralja in vladajoče oligarhije nadaljuje meščanstvo izgradnjo Prage v južnoevropskem stilu, kakršnega sta v Prago vnesla prejšnji kralj in njegov dvor. Tedaj Prago dobesedno okupira italijanska renesansa. Mesto postane Eldorado italijanskih umetnikov, ki so na Mali Strani osnovali celo svojo četrt in pred letom 1540 so pričeli z gradnjo kraljevskega letnega dvorca, ki je bil prvi

arhitektsko
Češki V k
sanstistop
organizirajo
tudi dalašk
spod preds
kraljski dv
v novi o
mode pala
italijske re
čimradbei
Po letu 1550
grad restar
v mialu,
fasad tem
nižjahta i
Meščstvo, l
volj barja,
sloplji kar
aplic renes
kani senci
notrasti pr
polnitalijan
emajnih p
janskim de
skupn figm
niki, tafi ir
jejo go re
Prage tej
gledato pre
malop letu

Miro Dimic, je bil uradno 21. 1942 ustreljen v Dragi — sliki z letakom, ki to naznaja

osvojitve fronte, v resnici pa je bil tajni agent gestapa. Tako nemški tajni policiji počasi uspelo zbrati podatke o vseh javorniških in jeseniškiskojcev. Kdor se ni pravočasno umaknil v gore, je bil decembra 1941. leta aretiran.

Prvo je bil prvi decembra državni praznik, dan zedinja Srbov, Hrvatov in Slovencev. Dober teden smo skočili iz Podmežaklje razmišljati, kakšno naj spet zagode okupatorju. Javorniški pevci so na Koroški Beli pesili državno zastavo, Podravljo pa smo se na Balav predlog adločili za izredno akcijo.

V tisti večerni uri smo se Balav Lah in jaz vzpenjali v počeje Mežaklje. Kopasti oblazinjeni Jesenicami so se pobliževali v soju žarečih plavskih peči. Na skalovju, ki dobro vidno z Jesenic, so narisali velik srp in kivo. Risal je Balanč, z Lam pa sva ga držala na v. Ob enajsti uri ponoči Balanč več kot pol ure pripravljen za navadno v nad prepadam in na

pečino risal srp in kladivo. Pri tem nismo pomislili na nevarnost, saj bi se v pečinah lahko ponesrečili, nismo mislili na znojne kaplje, ki so v mrzli decembrski noči kapljale s čela. V naših srcih je tlel plamen ponosa, ker smo z drzno akcijo kljubovali sovražniku.

Zjutraj so Jeseničani strmeli v skalovje in se čudili junakom, ki so narisali srp in kladivo, Nemci pa so preklinjali »bandite«, ki jim kajo mirno življenje.

Nikdar nismo pomislili ali na sestanku sploh omenili, kaj bo, če bomo nekega dne izdani. Na to ni nihče pomislil. Aretacije so nas presemetile; lahko rečem, da sploh nismo računali na možnost, da bomo nekega dne vsi uklenjeni na policiji.

Verižne aretacije so se začele decembra 1941. leta na Javorniku. Kje, kdaj in kako je uspelo gestapu priti na sled mladi skojevski organizaciji, ne vem. Jedro javorniških skojcev so zaprli 17. decembra. Za mene pa se je trnova pot začela 24. decembra. Mama, ki je v kuhinji likala perilo, je okrog polnoči zaslišala šum okrog hiše. Ugasnila je luč, tedaj pa so začeli gestapovci razbijati po vratih in kričati: »Odprite, takoj odprite!«

Z očetom sva spala v sobi. »Gestapo trka na vrata,« je preplašeno zašepetala mama. Hitro smo se zmenili: ko bo mama odpirala vežna vrata, bova z očetom pobegnili skozi okno na zadnji strani hiše. Upanje na beg je splahnelo, čim sva z očetom odprla okno; v naju so zijale naperjene cevi. Hiša je bila obkoljena, »Mirko Dimic?« je vprašal Druški. Prikimal sem. »Aretirani ste. Takoj z nami!« Tistega večera so aretirali še več aktivistov.

Odpeljali so nas v stavbo, v kateri je danes uradništvo železarja; nekoč so hiši rekli pri Kovaču.

(nadaljevanje prihodnjic)

arhitekonsko urejen vrt na Češki. V kultivirani, renesansni stopni sredini se ne organizirajo turnirji, pač pa tudi daljške predstave. Gosposki predstavljajo predvsem kraljki dvor. Na gradu in v novi okolici nastajajo modre palače, kombinacije italijanske renesanse z domačimi nadbenimi navadami. Po letu 1550 začne gospoda z gradov restavriranjem Prage v majalu, formi in obliki fasad tem jim sledi tudi nižja arhitektura iz okolice gradu. Meščanstvo, ki ima vedno dovolj denarja, gradi nova poslopja, kar na stare fasade aplicirajo renesančni detajli. Slikani stropi in bogate notranosti palač in domov so polni italijanskih nalitkov, emajliranih pivskih čaš, italijanskih domače majolike skupaj s figmativnimi nagrobniki, ki so v odlični označujejo renesančne dobe. Praga, ki teji dobi prvo gledališko predstavo, ki so jo malo po letu 1556 uprizorili,

jezuiti kot propagando središča rekatolizacije. V posesti meščanov so se tedaj nahajale knjige, ki so jih tiskale praške tiskarne, obstojale so že celo skromne slikarske galerije.

Po letu 1573 je naredil Rudolf II. iz praškega gradu rezidenco nemške oblasti. Tako kot svoj čas Karel IV., je tudi Rudolf II. cenil umetnost in trpel za zbirateljsko strastjo. Na grad je pripeljal znamenite umetnike, obrtnike, zlatarje, urarje, mehanike itd. Dal si je postaviti letno palačo z vrtom, imenovanim Rajskim, konjarno, dve reprezentančni dvorani, imel je zbirko mineralov in svetovno znano umetniško zbirko. Danes se najznamenitejši muzeji na svetu ponašajo z deli iz njegove zbirke, ki so jih kmalu po njegovi smrti razni okupatorji Prage raznesli in prisvojili.

(Se nadaljuje)

Miha Klinar: LUCI V SIVEM MESTU

● Miha Klinar: LUCI V SIVEM MESTU ● Miha K

114.

»O ne! Tudi opolnoči bi te čakal,« vzklikne, da bi ne pokazal svojega strahu pred mamo in Adele ne razočaral.

»Opolnoči? Res?« je Adela vesela.

»Res,« obljublja Tine in že išče izgovor za mamo. Rekel ji bo, da je do enajstih delal pri gospe Waldnerjevi. Če pa ga bo vpraševala kaj, si bo že nekaj izmislil.

»Potem me boš počakal?«

»Bom,« obljubi Tine.

»Vedela sem, da me imaš rad,« je Adela zadovoljna...

7

Štiri ure?

»Dolgo bo. Dolgo,« izračuna Tine, ko udarci na stari fužinarski cerkvi odbijejo sedemkrat.

Adela bo zaprla šele ob enajstih... Kam naj se dene do takrat? Ko bi ne bil že v praznični obleki kakor sleherni dan, ko odhaja po šihu na delo h gospe Waldnerjevi in se šele tam preobleče v delovno obleko, bi šel zdaj domov in se preoblekel.

»A tale zavoj?« pogleda na zavoj, v katerem ima zavito delovno obleko. »S tem zavojem se vendar ne bom do enajstih ponoči prevažal po mestu.«

Res, tale zavoj mu je v napoto, čeprav mu prepri ni bil, saj ga je bil te dni vajen, kakor da ga sploh ni nosil. Tudi sedaj bi mu ne bil odveč, ko bi ne pomislil, da ga bo moral cele štiri ure vleči s seboj.

»Brez dvoma bi bil videti smešen ali pa bi me ustavil celo kak žandar, če bi me večkrat srečal in me videl tavati po mestu s paketom.«

SIVO MESTO

Sicer pa zakaj bi mu ga bilo treba prenašati s seboj? Časa ima na pretek.

»Časa za pol ših!« se Tine nasmehne ob misli, da bi nobenega človeka razen Adele tako dolgo ne čakal. »Domov bom ponesel. Skril pod pralni kotel, potem pa se odhitotapil v mesto,« sklene. »Ja, tako,« odhaja na breg siromakov, kakor prijatelj Tone pravi naselju v poletni senci, v kateri je tudi koč. »Najina koč,« ji pravi Tine in s tem zaimkom misli mamo in sebe.

Mama? Najbrž ga že čaka in jo že skrbi, kje tako dolgo hodi.

»Čez uro dve bo še bolj zaskrbljena,« zbode Tina misel na zaskrbljenost, ki bo začela pekliti mamo, če je že ne peklil. »Se zaspiti ne bo mogla,« ve. To pa ga najbolj skrbi, saj bo bedela do enajstih, do polnoči, dokler ne bo prišel, potem pa ga bo vpraševala, kje se je mudil in če je pozabil, da mora biti ob petih zjutraj na nogah. In ko ji bo lagal in se izmišljeval, kaj je počel, bo že po njegovem glasu uganila, da ji laže. To je njegova »slabost«. Nikoli ni znal prepričljivo lagati in najbrž si te včasih, »potrebne« in »koristne« lastnosti ne bo nikoli prisvojil. »Torej je bolje, da grem domov,« si pravi. Počakal bo, da bo mama trdno zaspala. »In to bo, čim jo bom rešil skrbi, kje hodim,« veruje. Potem bo vse dobro. Malo bo še posedel doma, nato pa se odhitotapil v noč proti Čupnikovi kleti, kjer ga bo ob enajstih čakala Adela.

Da, tako bo storil...

S takim načrtom se Tine bliža koči. Ko vstopi, je mama že zaskrbljena.

»Pozen si,« ga pokara s slabotnim glasom.

»Pozen? Saj še osem ni,« se Tine ujezi, čeprav se brzda. »Menda ne bom hodil s kurami spat?«

»Saj ne mislim tako,« zahlipa Ana in s težo lovi zrak. Boli jo, ker je sin ni razumel. Hotela mu je povedati samo to, da je potreben počitka. »Od petih zjutraj si na nogah. Od šestih zjutraj delaš. Utrujen si.«

»In če sem?« je Tine jezen, ker bi rad tišino, da bi lahko razmišljal in sanjari o Adeli. Zato je rezek. »Kadar gre za delo in zaslužek, človek na utruje-

nost ne sme misliti! Tvoje besede so to. Že od ranih let si mi jih dopovedovala.«

»Dopovedovala,« prizna Ana. »In tudi ravnala sem se po njih vse do te nesrečne bolezni. Zato pa vem, da je za utrujenega človeka noč vselej prekratka,« govori Ana z naporom, ki ga Tine ne opazi, saj so njegove misli daleč proč od mame.

»Ja, vem, sam vem,« malomarno pritrjuje, obenem pa se boji, da ga bo mama še silila k besedam.

In res ga Ana popolnoma po nepotrebnem vpraša, če bo kaj jedel.

»Zakaj neki? Sit sem, saj veš, da mi gospa Waldnerjeva vselej postreže z večerjo, preden grem.«

»Dobra gospa...«

»To sem že tisočkrat slišal!«

Tinetu ni, da bi se zopet pogovarjal o Waldnerjevi, čeprav tako prijazne in dobre gospe najbrž ni nobene več med gosposkimi ljudmi. Pri njej je ves selje delati, saj je z njegovim delom več kakor zadovoljna in nima nikoli nobenih pripomb ali svojih zahtev, kako naj dela ali da naj dela hitreje, kakor človeka navadno priganjajo druge gospe. Nikoli ga ne priganja. Sicer pa ji ni treba, saj ni lenuh, ki bi izrabljaj njeno prijaznost in dobroto, marveč dela, marljivo dela in hiti kakor ura, tako da mu gospa Waldnerjeva skoro sleherni dan govori, naj ne dela prehitro, da se ne bo preveč utrudil, on pa ji odgovarja, da bi rad delal še hitreje, samo da bi bil njen vrt čimprej urejen in lep, tak, kakršnega bo gospa vesela.

In res je te dni napravil toliko kakor redkokdaj. Jutri bo samo še vrtnaril in bo najbrž še pred večerom gotov.

To ji je že nocoj povedal, gospa pa mu je rekla, da bosta jutri zvečer priredila »likof« in da ga do pozne noči ne bo pustila domov. Nasmehnil se ji je, ona pa je rekla, da popolnoma resno misli. S svojim delom je zaslužil, da ga počasti in nagradi, obenem pa mu je že pred tednom obljubila, da mu bo priredila praznovanje, če ga bodo sprejeli v tovarno. Dolžna mu je.

Tako je govorila gospa in njemu je bilo pravzaprav kar prav vse do nocojšnjega srečanja z Adelo.

Če bo Adela nadomeščala odpuščenega natakario Mici samo nocoj in če bo jutri zvečer prosta, ne bo ostajal na »likofu« pri gospe Waldnerjevi, marveč bo šel z Adelo! Gospo Waldnerjevo lahko razočara in prelomi svojo obljubo, Adele pa ne sme.

Zato Tinetu ta hip ni do pogovora o Waldnerjevi, čeprav se prav dobro zaveda, da bi gospe moral biti v srcu mnoge bolj hvaležen, kakor ji v resnici je.

Brez nje bi najbrž nikoli ne dobil zaposlitve v tovarni.

Se vedno bi bil brezposelnik.

Brezposelnik pa nima nobene možnosti, da bi lahko mislil na prihodnost tako določeno in stvarno, kakor lahko razmišlja človek s stalno zaposlitvijo in zagotovljenim zaslužkom.

»Brezposelnik je človek brez vrednosti. Zanj se nihče ne zanima, kakor da ga ni. Vsaj dekleta ne. Nobeno dekle se ne ozira za brezposelniki, ki dekletom ne morejo ničesar nuditi,« si govori Tine, ne da bi poslušal mamo, ki bi se rada pogovarjala o gospe Waldnerjevi, veliki Tinetovi, a zaradi njega tudi njeni dobrotnici.

»Rada bi jo poznala. Rada bi se ji zahvalila. Bogue, ali se ji bom lahko sploh kdaj,« vzdihne.

Ana se že ves dan počuti tako slabo. Trije koraki po koči, trije počasni koraki jo utrujajo in utrudijo bolj, kakor če bi napravila tri tisoč naglih korakov. Že po treh ali petih korakih ji srce utripa, kakor da se bo zdaj zdaj razpočilo.

»Od ležanja, od postelje,« se miri in razmišlja o svojem slabem počutju, ker ji Tine ne odgovarja na njena vprašanja. »Zgaran je. Zgaran. Zato je nabrskan,« opravičuje sinovo rezkost. »Zgaranemu človeku ni do klepetanja,« ve po sebi.

In naposled, pogovor utruja tudi njo, čuti Ana po sapi in bitju srca, podobnega zatikajoči se, odsluženi uri.

»Zaspiti bi morala, pa bi mi odleglo. Zaspiti kakor Tine,« pogleda od strani na Tinetovo posteljo skozi gost somrak, ki ga rahlo rdečijo tovarniške luči. »Spi. Zaspal je. Kar oblečen je legel,« strmi v obris Tinetove postelje in Tinetovega telesa in razmišlja, ali naj bi ga poklicala in prebudila, da bi se slekel, ali ne. »Ne, ne bom ga prebujala,« prisluškuje Tinetovemu dihanju. »Naj spi! Naj spi! Potreben je spanja.«

Miha Klinar: LUCI V SIVEM MESTU

● Miha Klinar: LUCI V SIVEM MESTU ● Miha K

Počitniška zveza na novi poti

Prejšnji teden je bil na Jesenicah sestanek predstavnikov jeseniških srednjih in osnovnih šol, na katerem so se pogovarjali o ponovni ustanovitvi oziroma obnovitvi počitniške zveze v naši občini.

Pred petimi leti je bila počitniška zveza med najbolj množičnimi in delovnimi organizacijami v občini in je štela okoli 400 članov. Po zaslugi nekaterih požrtvovalnih posameznikov je nekaj let odlično delovala. Toda svoje predstavnike je imela le po šolah, delavska mladina se vanjo še ni vključevala. Šele pozneje je nekoliko razširila svojo dejavnost tudi na delavsko mladino in jo uspela pritegniti ter vključevati v svoje vrste. Toda vodstveni kader se je vsa leta menjaval, bilo ga je malo, zato je delo počitniške zveze pred leti popolnoma zamrlo.

Na četrtkovem sestanku, ki ga je vodil dolgoletni predsednik počitniške zveze na Jesenicah, profesor jeseniške gimnazije tovariš Vengust, so z zadovoljstvom ugotovili, da so pravzaprav učenci na osnovnih šolah in dijaki srednjih šol dali pobudo za ta ustanovni sestanek. Med njimi vlada namreč izredno zanimanje in radi bi se vključili v organizacijo. Predstavniki tehnične, poklicne šole in gimnazije ter drugi so menili, da zaradi takega zanimanja obstajajo realne možnosti za obnovo organizacije. Mladina, ki si ponovnega delovanja počitniške zveze tako zelo želi, bo ustanavljala po šolah posamezne družine, v katere se bodo vključevali učenci in dijaki.

Udeleženci sestanka so bili mnena, da je tokrat treba pritegniti k sodelovanju tudi jeseniško delavsko mladino, saj so njeni predstavniki dejali, da v Železarni in posameznih večjih podjetjih z vključevanjem in pridobiva-

njem novih članov ne bi imeli nobenih težav. V manjših podjetjih in tam, kjer za ustanovitev posamezne družine ne bi bilo dovolj zainteresovanih, pa bi izvolili referenta za mladinski turizem. Sklenili so tudi, da mora novoizvoljeni odbor še do začetka letošnje sezone pripraviti program sekcij, predavanj in izletov ter sklicati sestaneke, na katerem bi sodelovalo kar največ predstavnikov krajevnih, šolskih, tovarniških in drugih odborov počitniške zveze. Ta sestanek naj bi bil po premoru štirih let tudi prvi občni zbor počitniške zveze na Jesenicah.

Bojana Sedej

Redna skupščina ZZB NOV občine Jesenice

V soboto, 4. aprila bo ob 17.30 v Delavskem domu na Jesenicah redna skupščina Zveze združenj borcev NOV občine Jesenice.

Poročilo odbora ZZB NOV občine Jesenice, ki so ga delegati prejeli skupaj z vabilom, predstavlja delo odbora v letih 1968 in 1969. Uvodoma poročilo predstavlja organizacijski sestav občinskega vodstva in oblike njegovega dela. Zelo konkretno je v poročilu potem prikazana aktivnost in delo na področju razvijanja tradicij NOV. Potem v gradivu sledijo poročila komisije za zadeve borcev NOV, komisije za vojaške vojne invalide, komisije za internirance, komisije za prošnjne in pritožbe in komisije za varstvo borcev in invalidov pri delavskem svetu Železarne. Posebej je v poročilu obravnavano delo krajevnih organizacij ZZB NOV in blagajniško poročilo. Poročilo ugotavlja, da je v zadnjih dveh letih občinski odbor skupaj z komisijami opravil naloge predvidene in sprejete v programih za to obdobje.

V naši prihodnji številki bomo objavili kratke povzetke iz poročila in poročal o samem poteku redne skupščine.

Jeseniška poslovna enota podjetja Ljubljana transport

Leta 1947 je bilo na Jesenicah ustanovljeno podjetje Avtoservis, sprva samo kot podjetje za tovarne prevoze, kasneje tudi za popravilo avtomobilov. Leta 1959 je bil priključen še Avtoprevoz v Kranjski gori, ki ima še sedaj tam delavnico samo za nudenje uslug strankam.

V letu 1959 je podjetje poskrbelo za redni lokalni promet med Jesenicami, Hrušico, Koroško Belo in Blejsko Dobravo. V lokalnem prometu so vozili sprva avtobusi, ki jih je dala kot brezplačen prenos osnovnih sredstev železarna Jesenice. Do takrat so imele vse večje tovarne svoje avtobuse za prevoz delavcev na delo in domov. Leta 1959 pa so take usluge prevzela specializirana pod-

Pripravljeni za start ...

jetja. V tem času je podjetje že izboljšalo vozni park za tovorni in avtobusni promet. Naraščajočih potreb pa podjetje samo ne bi moglo kriti, zato je iskalo partnerja. Na območju Gorenjske so v tem času delovala štiri tovarstvena podjetja, zato je bila konkurenca prevelika, da bi se moglo majhno podjetje obdržati.

V aprilu 1963 se je podjetje Avtoservis priključilo podjetju Ljubljana transport, ki ima centralno upravo v Ljubljani, poslovno enoto na Jesenicah, v Prevaljah in Mariboru, poslovalnice pa v vseh večjih krajih Slovenije, v Zagrebu in Beogradu.

Leta 1964 je podjetje dogradilo že prej začeto žičnico na Španov vrh in uredilo gostišče na spodnji postaji ter manjšo okrepčevalnico na zgornji postaji. Za dopolnitev žičnice so bile nabavljene še manjše prenosne vlečnice. Te sedaj uporabljajo v Planici in Martuljku.

Razvoj gospodarstva, turizma, spremenjeni način življenja in še marsikaj je narokovalo povečanje in modernizacijo prevoznih in turističnih uslug. Zato je podjetje odprlo svoji turistični poslovalnici na Jesenicah in kmalu zatem v Kranjski gori. V turizmu se pojavi t. i. »turistični paket«, to je, da eno podjetje nudi gostom prevoz, hotelske ter turistične usluge. Zato je 1. julija 1968 podjetje Ljubljana transport priključilo zdravilišče Franc Rozman v Martuljku. Preurejeni obrat deluje sedaj pod imenom hotel Špik.

Danes ima poslovna enota Jesenice podjetja Ljubljana transport v prometu 25 različnih vozil, za turistične prevoze pa šest mercedesov. Skupaj predstavlja to 1.163 sedežev. V tovarnem prometu je 22 vozil s skupno nosilnostjo 108,5 ton. Skupna dolžina žičnic znaša 3.123 m s kapaciteto 1930 prevozov na uro. Zmogljivost gostinskih obratov podjetja je 315 ležišč. V letu 1969 je poslovna enota Jesenice dosegla eno milijardo in 379 milijonov starih dinarjev celotnega dohodka. Število zaposlenih stalno na-

rašča. Konec leta 1969 je bilo stalno zaposlenih 198; 55 v potniškem, 27 v tovarnem prometu, 37 v delavnicah, 10 v turističnih, 52 v gostinskih obratih, 16 v upravni službi. Podjetje ima težave zaradi visokega odstotka fluktuacije. Zlasti za gostinske obrate je težko dobiti usposobljen kader, ker je premalo stanovanj na razpolago.

Za rekreacijo skrbi podjetje kot celota. Poslovna enota Jesenice ima vsako leto na razpolago določeno število ležišč v družinskih počitniških hišicah v Umagu, sicer pa daje podjetje vsakemu zaposlenemu regres za letovanje.

Poslovna enota Jesenice vsako leto sprejme v uk praktikanke različnih strok. Lani je bilo sprejetih pet mehanikov, avtoelektrikar, dva natakarja, kuhar, hotelski vratar. V tekočem letu pa ima podjetje v načrtu, da sprejme v uk večje število praktikantov omenjenih strok.

To je osnovni prikaz razvoja jeseniške poslovne enote podjetja Ljubljana transport. Tovarišici računovodkinji se zahvaljujemo za razgovor, upravi podjetja pa se toplotno priporočamo, da bi naša izlete na koncu šolskega leta organiziralo v obojestransko zadovoljstvo.

Učenke 8. c. razreda
osnovne šole
Tone Cufar

Misli

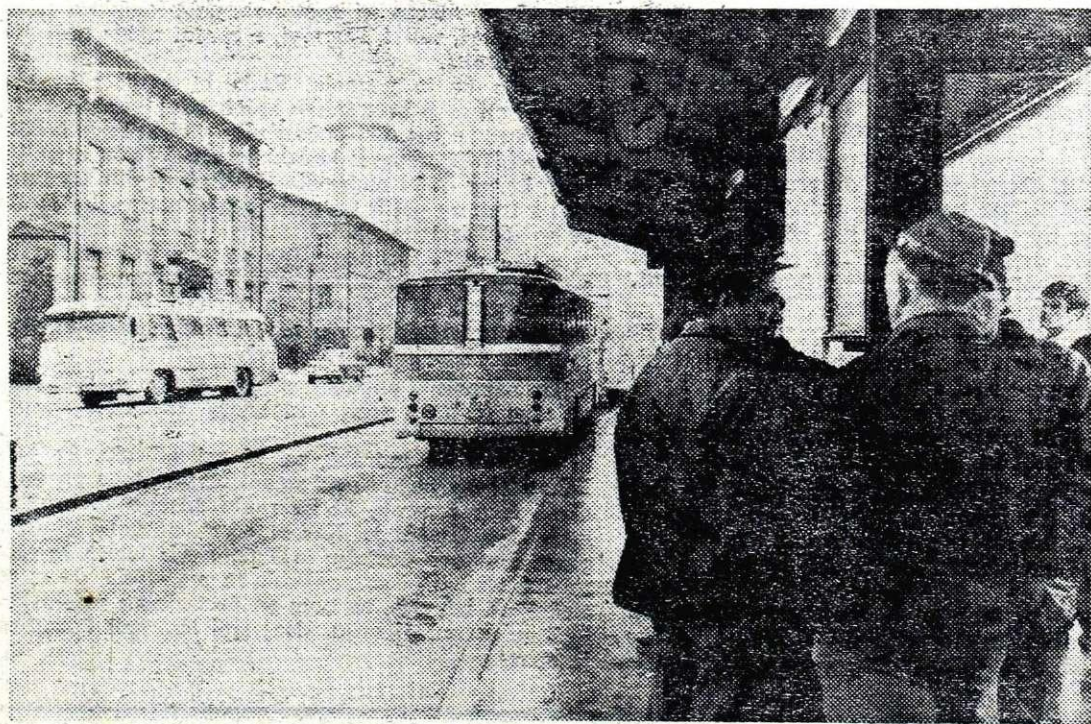
V naravi ni nikdar protislovij.

Blaise Pascal

Ce imajo ljudje strasti, mar naj to prisodimo njihovi moči ali pa njihovi nepopolnosti in slabosti? Je odsotnost strasti v človeku veličina ali povprečnost? Ali pa je nemara vse zmes slabosti in moči, veličine in neznanosti?

Le redko računajte na spoštovanje in zaupanje človeka, ki se zavzema za vse vaše koristi, če vam hkrati ne spregovori o svojih.

Blaise Pascal

Po končani dnini avtobusi LT — poslovne enote Jesenice, odpeljejo naše sodelavce domov

Volivci vprašujejo — skupščina odgovarja

V našem pregledu pripomb in mnenj volivcev z zborov volivcev in pa odgovorov, ki jih je skupščina občine Jesenice zbrala v posebni informaciji, moramo obravnavati še Gornjesavsko dolino.

Kot v vseh drugih krajih občine, so tudi v Ratečah, Kranjski gori, na Dovjem in v Mojstrani razpravljali o številnih problemih.

RATEČE

Volivci: Glede na stalne težave pri uporabi vode naj skupščina občine takoj uredi to vprašanje.

SOB: Podjetje Vodovod je v letu 1970 predvidelo izgradnjo črpalnice in cevovoda do vasi in sicer pod pogojem, da podjetje Putnik, ki je začelo z gradnjo turističnega objekta v letu 1968, prispeva dogovorjena sredstva. Bistveni vzrok za pomanjkanje vode pri sedanjih kapacitetah pa so po mnenju strokovnih služb podjetja Vodovod neurejeni hišni priključki za gospodarska poslopja, zunanji izlivki in neugrājeni vodomeri. Pri kontroli vodne instalacije pa so ugotovili, da bi stanje vode občutno izboljšali, če bi občani upoštevali navodila in priporočila podjetja Vodovod, ki je izdal v tem smislu tudi ustrezne odločbe.

Volivci: Kmečkemu prebivalstvu na območju občine naj bi omogočili enak družbeni razvoj kot ostalim dejavnikom.

SOB: Predlagamo, da se kmetovalci na območju Rateč vključijo v program preusmeritve kmetijstva. Na željo kmetov bo v Ratečah organiziran sestanek, kjer se bodo kmetijski strokovnjaki pogovorili o preusmeritvi posameznih kmetij. Poleg teh dveh vprašanj in odgovorov bo skupščina sodelovala pri izgradnji obvoznice do gostilne Mojmir le toliko, da bo naročila katastrskemu uradu izdelavo meritvenih del.

KRANJSKA GORA

Volivci: Takoj naj bi uredili cestišče od doma Naša dječa v smeri Porentovega doma s kanalizacijo in asfaltiranjem.

SOB: Občina ne razpolaga s potrebno dokumentacijo, niti s potrebnim denarjem. Ureditev omenjene ceste bo upoštevana v petletnem programu komunalnih del. Dokler pa cesta ne bo urejena, pa naj bi krajevna skupnost cesto uredila v poletnih mesecih s protiprašno emulzijo.

Volivci: Kanalizacija nima primernega izpiranja odpadkov in naj bi zajeli potok Rojco ter namestili čistilne filtre.

SOB: Predlog bo posredovan strokovnim službam podjetja Kovinar s predlogom, da projektant celotne primarne kanalizacije upošteva pri projektiranju tudi omenjeni predlog.

Volivci: Odobrili naj bi 5 milijonov S din za popravilo ceste v Srednji vrh. Cesta je neprimerno urejena in postaja smrtno nevarna.

SOB: Cesto v Srednji vrh bomo vzdrževali iz sredstev za vzdrževanje cest IV. reda. Občina bo angažirala strokovnjake podjetja za urejanje hudournikov, da pregledajo kritične dele ceste in določijo najprimernejši način za sanacijo zemljišča. Dela naj bi postopoma opravili v naslednjih letih.

Volivci: Po urbanističnem načrtu so predvidene v Smrinju za rušitev nekatere privatne hiše. Zakaj se predhodno ne dogovori z lastniki hiš in parcel in se jim ne pojasni o nameravani odvzemu nepremičnin?

SOB: Urbanistični načrt za Kranjsko goro in novelacija tega načrta, ki obravnava tudi območje Smrinje, je izdelala poblašena strokovna delovna organizacija in sicer Urbanistični inštitut Ljubljana. Ta načrt določa tudi namensko uporabo prostora. Občani in ustrezni svet skupščine obravnavajo in dajo pripombe v času razgrnitve te dokumentacije, skupščina občine pa obravnava načrt z vsemi pripombami in predlogi občanov ter potem šele potrdi in sprejme predloženi načrt. Če so po sprejetju urbanistične dokumentacije nujne tudi rušitve obstoječih objektov in če lastniška vprašanja za te objekte ureja ustrezna služba občine Jesenice, se le-ti urejajo običajno z direktnimi dogovori s privatnimi strankami. V primeru, da sporazum ne bi bil dosežen med občino in lastnikom prizadetega objekta, se mora občina poslužiti obstoječih predpisov (razlastitev). Poleg tega SOB že rešuje problem preprečevanja onesnaževanja zraka v Kranjski gori, poleg tega pa tudi sklepa pogodbe z investitorji o plačilu posebnih prispevkov za turistično opremljene kraje.

DOVJE-MOJSTRANA

Volivci: Trgovina na Dovjem mora ostati, pri čemer ni važno, kdo od podjetij — Delikatesa Jesenice, KZ Radovljica ali KZ Kranj — bo imelo trgovino.

Seja sveta za družbeni plan in finance

V ponedeljek, 30. marca je bila redna seja sveta za družbeni plan in finance pri skupščini občine Jesenice. Navzoči so v prvi točki dnevnega reda razpravljali o zaključnem računu proračuna občine. Zaključni račun so predložili službi družbenega knji-

SOB: Poslovni prostori, v katerih sedaj posluje trgovsko podjetje Delikatesa, so last KZ Jelovica, ki v omenjenih prostorih namerava sama urediti samopostrežno trgovino. Po naknadnem dogovoru so se domenili, da TP Delikatesa lahko posluje še do konca prvega tromesečja letos, s tem da KZ Jelovica v času že adaptira del stavbe in začne poslovati kot samostojno trgovsko podjetje. S tem pa bi bila ostala oskrba naselja nemotena.

Volivci: Zbor volivcev je potrdil sklepe razširjenega sestanka SZDL Mojstrana, in sicer:

1. Zahteva po rekonstrukciji se nanaša na cestno povezavo Mojstrana — Peričnik — Vrata. Pomembnost te ceste ne bi bilo potrebno utemeljevati, saj je to cesta, ki:

a) omogoča turistom, izletnikom, smučarjem in planincem hiter in neposreden dostop do vznožja Triglava.

b) Cesta leži v turističnem področju treh dežel in zagotavlja priliv tudi številnih tujih gostov, kar je v skladu s pomembno gospodarsko panogo, to je turizmom, ki poleg industrije predstavlja glavni ekonomski in gospodarski steber občine.

v) Razvoj turizma na tem področju je sila perspektiven. Ugotovljeno je, da je bil razvoj dušen prav zaradi slabih komunikacij, na drugi strani pa zaradi hitrega naraščanja ta problem zahteva hitrega reševanja.

d) Cesta v Vrata bo imela v Mojstrani priključek na avtocesto in na turistično cesto skozi Radovno na Bled.

e) Cesta v Vrata bo omogočala vstop v Triglavski narodni park, ki bo v kratkem razšerjen do slapa Peričnika.

2. Želje in zahteve občanov tega področja za rekonstrukcijo ceste so stare, vendar so bile vse iniciative do danes brezuspešne.

3. Po izraženih mišljenjih predstavnikov družbeno-političnih in gospodarskih organizacij na razširjenem sestanku bi morala akcija za rekonstrukcijo ceste potekati takole:

a) Ker je to cesta III. reda in spada v upravljanje cestnega podjetja Kranj, mora rekonstrukcijo ceste izvesti ta delovna organizacija. Pri tem naj išče vire financiranja pri republiškem skladu za ceste. Soudeležbo bodo prispevale skupščine občine in delovne organizacije.

b) Iniciativa je izšla iz ljudi tega kraja, povezavo in koordinacijo pa prenašamo na upravne organe Skupščine občine Jesenice.

c) V prvi fazi mora biti prevoznost ceste zagotovljena do letošnjih prvomajskih praznikov.

d) V drugi fazi je treba izvršiti manjše rekonstrukcije v skladu z idejnim projektom nove oz. rekonstruirane ceste v Vrata, ki menda že obstoja.

e) Dokončna rekonstrukcija ceste, ki lahko obsega več faz, naj se izvrši po glavnem projektu, ki ga mora občina ali Cestno podjetje takoj naročiti.

f) Terminski načrt je nakazan v prejšnjih točkah, iz katerih je razvidno, da mora biti prevoznost ceste izvršena takoj, da mora biti glavni projekt prav tako naročen takoj, medtem ko naj sama rekonstrukcija poteka v obdobju prihodnjih dveh let. Smatramo, da bo cesta v makadamu rekonstruirana do konca leta 1972, nakar se bo morala tudi asfaltirati.

4. Poleg krajevnih, občinskih družbeno-političnih in gospodarskih organizacij pod-

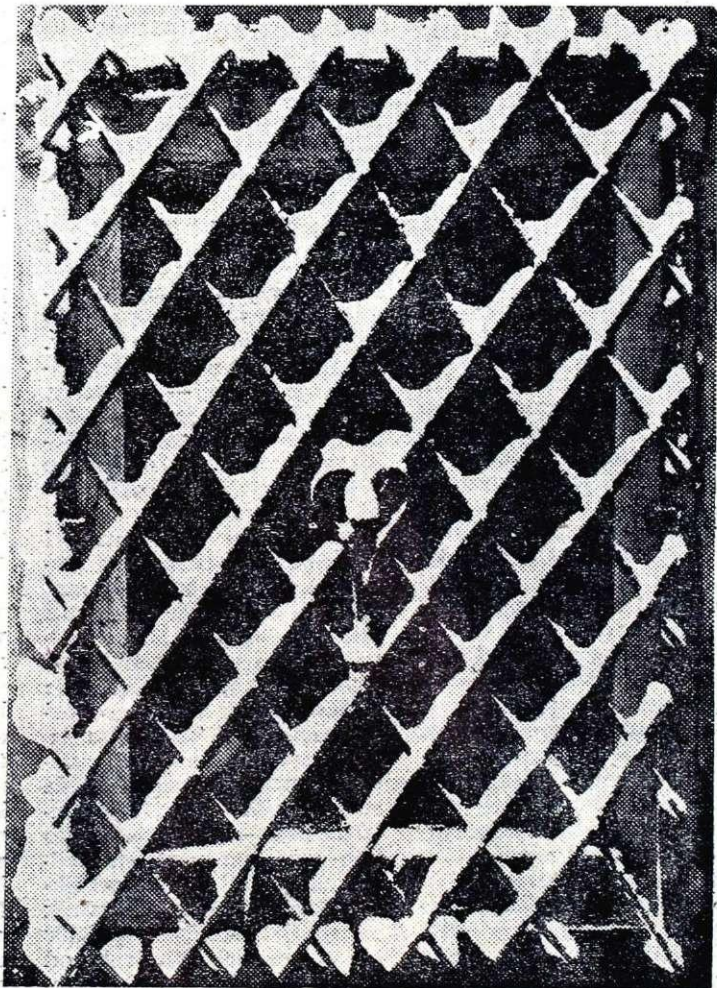
pirajo akcijo tudi Gorenjska in republiške Turistične zveze ter Planinska zveza Slovenije, kar potrjuje upravičenost zahteve po rekonstrukciji ceste v Vrata.

SOB: S sklepi volivcev se popolnoma strinjamo. Glavni projekt za to cesto je bil v letu 1960 izdelan za odsek Kreda. Za ostali odsek ni projekta in bi ga moralo Cestno podjetje čimprej naročiti, saj je to cesta III. reda, ki bi morala biti že pred leti rekonstruirana.

Poleg tega se SOB strinja s predlogom volivcev, da naj krajevna skupnost naroči izdelavo projekta za cesto skozi Dovje in uredi lastniška vprašanja, sama rekonstrukcija pa je zajeta v popisu del, ki jih je treba opraviti v naslednjih petih letih. Poleg tega je predlog za omejitve hitrosti na cesti I. reda in označitev prehoda za pešce posredoval republiškem prometnemu inšpektorju. Občinska komisija za varnost prometa pa bo našla ustrezno rešitev za ureditev prometa po globeli iz Mojstrane do glavne ceste.

Volivci so se vprašali: Kje bo kulturno društvo dobilo denar za vzdrževanje kulturnega doma, ki je potreben resnejšega popravila?

SOB: Za vzdrževanje kulturnih objektov v letošnjem proračunu občine oz. sklada za kulturno dejavnost niso predvidena potrebna sredstva. Ustrezne službe SOB Jesenice bodo ta problem v letošnjem letu proučile in predlagale ustrezno rešitev.

Zasnežena pajčevina

Cvetje se prebuja

Nastopil je čas, ko se po dolgem zimskem spanju iz pod snežne odeje prebujejo prve rože, znanilke pomladi. Kdo od nas ne pozna teloha, ki ob snežni odeji zacveti v belih, nekoliko rožnatih cvetovih. Cveti od zgodnje pomladi v nižinah, v gorah pa do gozdne meje še koncem maja. Takoj za telohom pokukajo iz zemlje trobentice, jetrniki, velikonočnice (pljučnik), vijolice pa še in še. Pisana paleta pomladi je iz dneva v dan lepša. Kako bogata je naša rastlinska odeja, vsak dan spreminja svoje barve, ki se kar prelivajo ena v drugo.

Pa ne cvetijo rože samo v dolinah, tudi v višjih legah se prebujejo, tam je prav vsa lepota doma. Rastlinstvo v gorah po površnem opazovanju izgleda skromno, vendar ni tako. Res pa je, čim višje je v gorskem svetu smo, manj je rastlinskih vrst. Kje bi še našel človek na zaokroženem prostoru enake velikosti toliko pisanih vrst. Po obliki je cvetje tako različno, da se lahko samo čudiš. Barve zajemajo vso barvno skalo. Tudi vonj je različen, od komaj zaznavnega do opojno dišečega. Rastline gorskega sveta se morajo odlikovati s takimi značilnostmi, sicer ne bi mogle privabiti redkih žuželk, ki jih oprašijo. Planinske ptice ali druge živali, ki se hranijo s semenom in plodovi, pa doprinašajo k razmnoževanju in zasetvi raznih vrst.

Poleg tega pa razne vrste rastlin uspevajo samo na določenih višinah, še več, več jih samo na določenih predelih. Zato nam take vrste predstavljajo veliko naravno dragoceno. Nekaj vrst rastlin nam predstavljajo poslednje priče preteklih geoloških dob. Največkrat so zastopane te rastline v visokih gorah, kjer so se obdržale še iz ledene dobe. Le podnebju planinskih višin smo lahko zahvalni, da so se lahko obdržale do danes. Primer take rastline je volčin blagajevka, ki je že v davni terciarni dobi krasila pobočja gor. Ta čudovita rastlina zimzelenih listov, malo podobnih lorvorjem ter izredno lepo belih do svetlo rumenih cvetov, s čudovitim vonjem, je že ena tistih, ki je izpostavljena uničenju od človeške roke. Sicer poznamo volčinov več vrst, nobeden pa ni tako redek in lep. Prvi znanilci pomladi v gorah so anemone raznih vrst, volčini — alpski, blagajev, progasti, lorvolisti, navadni (modrasovec), dišeči. Skale, ki se belijo v soncu, orumene pod bahavimi cvetovi lepega jegliča, tudi cvetica ohranjena iz ledene dobe. Po alpskih pašnikih bodejo svišči, zelo poznani svetovi, združeni v šope temnomodre barve. Še in še je cvetov na stotine, mogoče manj znanih, manj lepih, vsi pa tvorijo čudovit okras naše domovine. Se potem še čudite, če ob pogledu na vso to lepoto, ki kar omamlja in

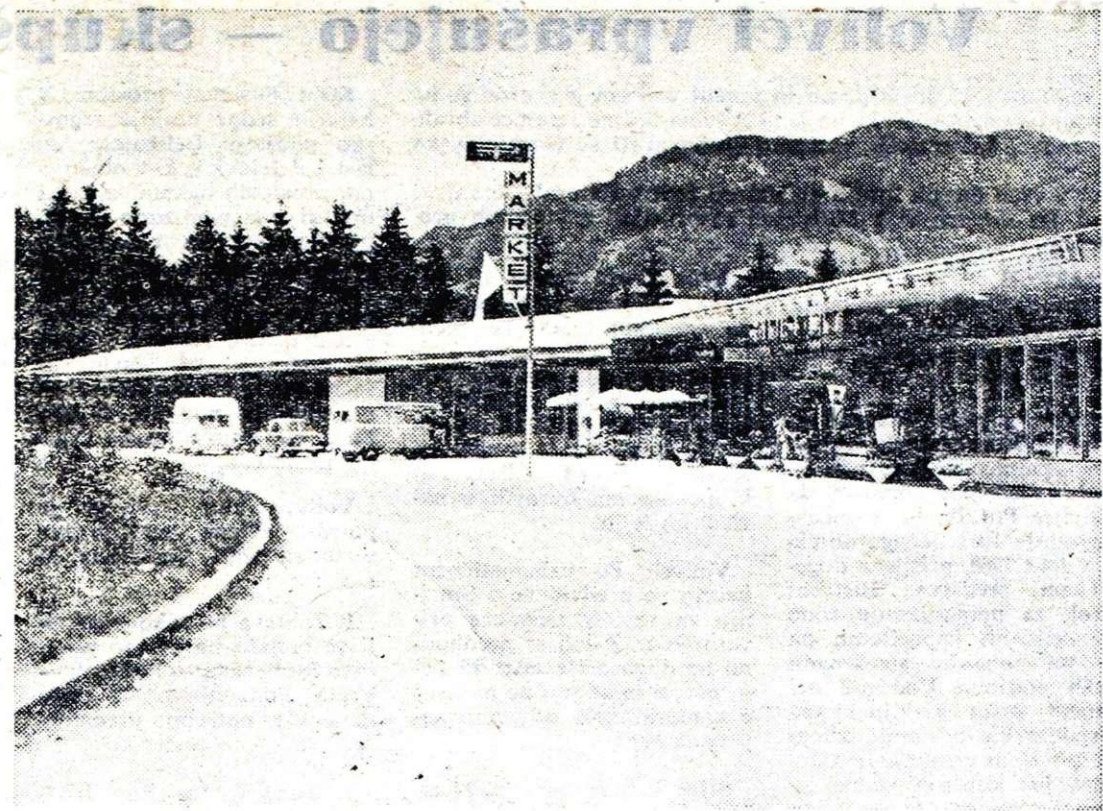
predstavlja privlačnost, človek še in še hodi občudovat to lepoto. Le eno prosimo: nikar jih ne trgajte! Pustite cvetje, naj krasí našo zemljo, naj jo barva v vsakem letnem času z drugimi barvami. Nekaj desetina cvetic smo morali priskočiti na pomoč, da smo jih zaščitili, da jih ohranimo vsem, ki hodijo in bodo še hodili po naših gozdovih in gorah. Kulturna dolžnost vsakega človeka je, da ohranja to, kar imamo. Le kdo še ni videl »planince«, ki je kar pulil cvetje, mogoče odtrgal še korenino, vse zmečkal v šop, ko so mu pa rože ovenele, je vse skupaj odvrget. Še en priljubljen izgovor o »treh dovoljenih cvetih« imajo ljudje, kar pa ne velja. Namen je, da se vsak razvedri ob cveticah, ne samo tisti, ki si jih sebično prisvoji. Vsak resničen planinec tega ne bo delal, vsako travico naj bi čuval, čeprav ne ve, zakaj je potrebna. Ljubite cvetje, poučujte se o vrstah, pustite jih rasti, one se vam bodo pa odložile z lepoto svojega cvetja in vonja. Težko, da je kaj lepšega, kar nam nudi narava, kot je cvetje. Za okras domov si pa raje natrgajte travniške cvetlice, katerih vsaka je tudi po svoje lepa, da dosežete v prostoru, kjer živite čez teden, stik z naravo. Glan

Klub plešastih bo spet zaživel

Misel za ustanovitev edinstvenega kluba plešastih pri nas se je porodila v železarni Jesenice, konkretnije v mehanični oz. strojni delavnici, že pred 12 leti. Skupina plešastih oziroma močno osivelih mož je hotela popestriti monotono življenje v tovarni in doma. Prav gotovo jim je to uspelo, čeprav na zelo čuden, vendar izredno zanimiv in izviran način.

Ustanovni občni zbor je bil že leta 1958. Ljubitelji golih in svetlikajočih glav so se zbrali v domačiji Mirka Gasarja Podmežaklo in začrtali prve smernice delovanja tega kluba. Na tem občnem zboru so tudi izvolili upravni odbor. Za predsednika je bil izvoljen Edi Cenček, za blagajnika Anton Vončina, za propagando pa je skrbel Srečo Taler. Matko Medja je postal uradni šofer kluba — imenovan dvorni šofer, ki je brezplačno opravljal službo taksista. Poleg njih bi lahko našteteli še nekaj članov, ki so ostali verni svojemu klubu.

Da pa ne bi ostali samo pri besedah in sestankih, so vsako leto za praznik dela 1. maj prirejali majske kongrese plešastih na Ravnah. Množice ljudi so vsako leto sproti toplo pozdravljale ljubitelje plešastih glav in njihovih organizacij, oni pa so jim zaigrali svojo himno »Oj, mladost ti moja«. Zanimivo je, da so uporabljali prav čudne instrumente — glavnike. Vsako leto je na tem kongresu predsednik podal letno poročilo o delovanju kluba, blagajnik pa stanje finančnih sredstev, ki so jih pridobivali le od skromne članarine, ki je znašala 200 S din. V klub pa so se lahko včlanili tudi nepleš-

Trgovski center v Kranjski gori

Delovni uspehi Cokle

Izdelovanje zaščitnih sredstev na Blejski Dobravi ima že dolgoletno tradicijo. Tako je že leta 1928 neki privatnik izdeloval jutaste rokavice za potrebe takratne KID. Kmalu po vojni, točno 4. januarja 1947, je krajevni ljudski od-

bor Blejska Dobrava ustanovil samostojno obrtno podjetje Cokla. Sprva je bilo delo omejeno samo na izdelovanje jutastih zaščitnih sredstev, kot so razne vrste rokavic, predpasnikov in drugih sredstev za varnost pri delu. Vse do leta 1958 je Cokla živitarila v najetih zasebnih hišah, ki so bile razstresene po vsej Blejski Dobravi. Leta 1958 pa so z lastnim denarjem in s pomočjo občinskih kreditov uredili svoje prostore prav tako na Blejski Dobravi. V teh prostorih — deluje še danes. Prostor so opremljeni s centralno kurjavo in solidno urejeni tako v tehničnem kot higienskem pogledu.

Marca lani se je podjetje združilo z Vezenino Bled in delovalo kot ekonomska enota tega podjetja. Ker pa je prišlo do različnih načinov gledanja na razvoj Cokle in obrata Vezenine, ki ima še danes prostore v Cokli, je bil 19. februarja letos na predlog centralnega DS Vezenine razpisan referendum, ki je izglasoval razcepitev obeh podjetij. Tako se je kolektiv Cokle odločil za samostojno obliko razvoja podjetja. Oddelek Vezenine, ki proizvaja zaščitne rokavice, bo začasno ostal v prostorih Cokle, v kratkem pa bo sklenjena vzajemna pogodba.

In še kakšna je bila proizvodnja lani? Cokla je prodala za 1.400.000 N din izdelkov. Zato je bilo potrebno izdelati okrog 12.000 parov zaščitnih obutve z lesenimi podplati, čez 30.000 parov zaščitnih rokavic iz jute ali usnja, 3.000 kosov raznih zaščitnih predpasnikov, čez 1.500 parov razne zaščitne delovne obutve ter manjše količine ostalih sredstev za varstvo pri delu. Največji potrošnik njihovih proizvodov je vsekakor železarna Jesenice, ki prav z izdelki iz Cokle zadovoljuje

vedno bolj strogim predpisom o varnosti in zaščiti pri delu. Nekaj zaščitne opreme odkupi tudi veletrgovina Astra iz Ljubljane in še druga podjetja v Sloveniji. Dvajset odstotkov vseh proizvodov pa prodajo tudi v druge jugoslovanske republike.

S ponovno osamosvojitvijo so organi upravljanja že sprejeli določene sklepe za razširitev obsega proizvodnje in zaposlitev nove delovne sile. V ta namen so že naročili nove šivalne stroje in druge tehnične pripomočke, ki bodo olajšajo delo ali pa pospešijo samo proizvodnjo. Letos nameravajo zaposliti tudi 12 do 15 novih delavcev, kar pa predstavlja za 30% povečan plan.

Kolektiv Cokle ima trenutno 30 zaposlenih delavcev, v večini žensk. Poprečni osebni dohodek je 780 N din, ki spričo obrtniškega načina proizvodnje in tako majhnega kolektiva ni tako nizek. Vsekakor pa bo treba v prihodnje gledati na modernizacijo proizvodnje in s tem tudi na večji učinek, ki pa bo vplival tudi na višji osebni dohodek delavcev.

Osnovni problem podjetja so nestabilne cene nabavnega materiala, ki so v stalnem porastu. To pa povzroča tudi nihanje oz. dviganje cen končnih izdelkov. Podjetje se oskrbuje tako z lesom kot z usnjem in drugimi surovinami izključno iz domačega trga.

Tudi sindikat tega podjetja je zelo aktiven. Skrbi za kulturno in strokovno usposabljanje svojih članov. Organizira tečaje za usposabljanje polkvalificiranih delavcev in obiske raznih kulturnih in športnih prireditev ter z organizacijo raznih proslav skrbi za tovariške odnose v samem kolektivu.

—ar—až

Pihalni koncert in modna revija - pomlad - poletje - 1970

Pihalni orkester Jeseniških železarjev Jesenice je lani priredil štiri glasbeno zabavne večere s kakovostnim glasbenim in zabavnim programom. Izredno velik obisk in zadovoljstvo občinstva potrjuje, da si želijo še takih prireditev.

Iz teh razlogov se je odbor orkestra odločil, da tudi letos organizira take večere. Že v sredo, 22. aprila bo na Jesenicah velika modna revija z naslovom MODA — PO MLAD — POLETJE — 1970. Na modni reviji bodo nekatere podjetja prikazala najnovejšo modo od kopalk, do večernih oblek in modernih prišesk.

Vabilu odbora so se odzvala k sodelovanju: ALMIRA — alpska modna industrija Radovljica, GORENJSKA OBLACILA KRANJ, ki ima svoj obrat na Jesenicah in trgovsko podjetje ZARJA Jesenice s proizvodi svojih poslovnih prijateljev, ki jih nudi v bogati izbiri v svojih poslovalnicah. Najmodnejše prišeske bo prikazal DAMSKI SALON komunalnega servisa Jesenice.

Organizacijo in izvajanje modne revije z manekini bo izvedel GORENJSKI SEJEM

iz Kranja, ali pa CENTER ZA SODOBNO OBLACENJE IN OPREMO Ljubljana.

V programu pa bo sodelovala tudi Jana OSOJNKOVA, ki jo poznamo iz televizijskih ekranov ali radia in ki se je zelo rada odzvala vabilu.

Osnovni poudarek pa bo na glasbenem delu programa, ki ga bo izvajal pihalni orkester v raznih modernih zasedbah. Z melodijami priljubljenih operet Vesela vdova, Pri belem konjičku. Melodije srca in Potujoče gledališče bodo zadovoljni vsi. Nastopili bodo tudi naši domači pevci: Rina BRUNOVA, Marica BALOHOVA, Darinka KOROŠEVA, Jaka JERASA in Tone DOLAR. Godbeniki pihalnega orkestra se z vsemi nastopajočimi gosti trudijo, da bo tudi ta prireditev z modno revijo uspela v zadovoljstvo sodelujočih podjetij, kakor tudi vseh, ki si bodo prireditev ogledali.

Zaradi velikega zanimanja in da se omogoči obisk čim večjemu številu prebivalcev Jesenic in okolice, bo uprizoritev v sredo, dne 22. aprila ob 17. in 20. uri. Vstopnice za obe prireditvi bodo v predprodaji, lahko pa jih rezervirate v gledališču Tone Čufar Jesenice, tel. 82-200 od 15. aprila dalje v uradnih urah.

Sindikalnim odborom po obratih priporočamo, da organizirajo pravočasen nakup vstopnic za svoje člane, da ne bo kritike, da niso imeli možnosti dobiti vstopnic.

Ivan Zen

V premislek

Novi delavski dom Albina Julke Pišernik na Javorniku je dograjen do faze, ki omogoča delovanje vsem sekcijam Svobode, najbolj pa je seveda dobrodošla dvorana, ki služi kino predstavam in drugim kulturnim prireditvam. Dolgoletne želje prebivalcev Javornika in Koroške Bele so tako, vsaj v večini uresničene. Ob izrednem pomanjkanju prostora za razvijanje raznih drugih kulturnih dejavnosti pa človeka zaboli srce, ko vidi ogromne zgornje prostore doma neizdelane oziroma neizkoriščene.

Že leta in leta teče beseda o planinskem muzeju na Jesenicah, o ustrežnejših prostorih muzeja NOB pa tudi o slikarski galeriji. Z majhnim denarjem bi lahko v kratkem času usposobili zgornje prostore doma za eno od navedenih dejavnosti ali celo za kombinacijo ene in druge. Ob domu so veliki parkirni

prostori, ob domu je avtobusno postajališče, mimo doma hodi na stotine šolskih ekskurzij na ogled novih valjarn na Beli, ob domu pa se zaradi restavracije ustavlja tudi na stotine turistov. To bi bila prav gotovo velika kulturna pridobitev ne le za območje Javornik — Koroška Bela, ampak za Jesenice in občino kot celoto. Prave ljubitelje navedenih zvrsti ta oddaljenost prav gotovo ne bi motila, ostali pa bi se tudi navadili na to okolje. O tem naj bi razmišljali tako krajevni dejavniki na Javorniku oziroma Koroški Beli, kot pristojne organizacije oziroma društva in organi v občini. Z majhnim denarjem bomo lahko dobili imenitno kulturno ustanovo v občini.

Pričakujemo, da bodo o tem spregovorili in povedali svoja mnenja vsi, ki jim je rešitev navedenih vprašanj pri srcu.

Pomembna je vsebina

V soboto, 28. marca so v mali dvorani Delavskega doma odprli že četrto letošnjo razstavo. Kratke kulturne programe ob otvoritvi razstave sta izvajala dijakinji jeseniške gimnazije — pevki, ob spremljavi citer, Helena Krajnik in Nika Rozman. Razstavo slikarja portretov Marijana Belca pa je odprl direktor jeseniške gimnazije prof. Jože Šifer.

Ob otvoritvi je spregovoril tudi avtor Marijan Belec, ki je povedal, da je sedanja njegova razstava retrospektiva portretov, medtem ko slika tudi krajino in druge motive,

poleg dekorativnega slikarstva. Portretiranja (in to uspešnega, op. p.) se je lotil, ker ga je človek tako psihološko kot fiziološko zanimal. Pri tem delu, pravi Belec, slikar mora čitati človeka in pronicati vanj, obenem pa na portretu ostaja tudi del slikarjevega jaza. O abstraktnem slikarstvu oziroma o raznih modernizmih meni avtor, da se za njimi včasih lahko skriva tudi neznanje slikarja. Vsak tak slikar bi moral nasproti svojih modernističnih slik predstaviti tudi svoje realistične podobe, šele takrat bi pokazal svojo

pravo vrednost. Predvsem pa je slikar Belec poudaril, da je tako kot za ostale umetnosti, tudi za slikarstvo važna vsebina. Brez vsebine ni umetnine.

Že sama otvoritev razstave je bil lep kulturni dogodek in so bili vsi navzoči izredno zadovoljni. Razstava portretov Marijana Belca bo odprta do vključno 8. aprila vsak dan od 9. do 12. in od 14. do 19. ure. Ker se s portretiranjem ukvarja relativno malo slikarjev in so tovrstne razstave redkost, organizator pričakuje tudi organizirane obiske šolske mladine.

Naslovna stran Planinskega vestnika

Ali nudimo otroku to kar potrebuje?

Vzgoja otrok je v marsičem olajšana, če starši ali vzgojitelji upoštevajo otrokove socialne potrebe, ki izvirajo iz tega, da žive vsi ljudje kot del družbene celote, družbene skupnosti. Poznanje in zadovoljevanje otrokovih socialnih potreb nam daje ključ za razumevanje marsikaterih, sicer težko razumljivih dejanj, ki včasih spravljajo ob živce še tako trdne starše ali vzgojitelje. Toda potrebno se je vprašati, ali so res samo otroci sami krivi za taka dejanja, ki so za družbo nesprejemljiva in jih zato obsoja. Treba se je namreč zavedati, da človek oziroma otrok ne živi samo od kruha. Da se bo otrok razvil v družbi prilagojeno osebnost, morajo biti zadovoljene naslednje socialne potrebe, ki jih posamezniki doživljajo kot svoje močne osebne težnje, in sicer:

- potreba po varnosti,
- potreba po novih izkušnjah in doživetjih,
- potreba po samostojnosti,
- potreba po upoštevanju okolice.

POTREBA PO VARNOSTI

To je zelo važna razvojno prvotna socialna potreba otroka, ki je še posebno izražena pri majhnih predšolskih otrokih, ki so telesno in duševno še povsem neobgleni in povsem odvisni od okolja. Zadovoljitev te socialne po-

trebe je odvisna od tega, koliko otroka ljubijo, mu pomagajo ob vsakodnevnih težavah, skratka kako in v kakšni meri mu stojijo ob strani. Nedvomno je, da je za otrokovo rast nenadomestljivo zdravo družinsko okolje, ki ga ne more nadomestiti nobena varstvena ustanova. Zato so v veliki zmoti tisti starši, ki mislijo, da s tem, ko dajo otroka v otroški vrtec ali internat, že vse opravijo. To pa še zdaleč ni res. Vzgojni činitelj, ki dela družinsko okolje tako nenadomestljivo, je čustvo ljubezni, ki veže starše in njihove otroke. Ljubezen do staršev in iz nje izvirajoča težnja, da bi starše čim bolj posnemali, da bi postali njim čim bolj enaki, je tisto sredstvo, ki pomaga otroku, da začenja sprejemati socialna in moralna pravila življenja. Zato je otrokova ljubezen do matere, do staršev pogoj in vzrok za nastanek in razvoj važnih socialnih čustev v otroku kot so: ljubeznivost, sočustvovanje, težnja po razumevanju in upoštevanju drugih ljudi. Teh čustev pa se otrok ne more naučiti drugače kot da občuti sam ljubezen, upoštevanje in pomoč.

Ne smemo pričakovati od otroka, da se bo razvil v zdravo osebnost, če ni bil nikoli deležen roditeljske ljubezni. Občutje varnosti pri majhnem otroku pa je nujno potrebna za razvoj otrokovega značaja, da bo lahko razvil pravilen odnos do sebe v obliki samozavesti, poguma in ponosa, do soljudi in okolice.

Kaj lahko nastane, če otrok ni deležen te nujno potrebne ljubezni staršev? Če je bil v otroški dobi zanemarjen in oškodovan čustven razvoj razvoja otroka, se pokažejo kasneje posledice v neuravnovesnosti ali duševno iztirjeni osebnosti. Napačna vzgoja v otroški dobi velikokrat povzroča, da človek pozneje brez vidnih vzrokov zapade v pijančevanje, pretirano ljubo-sumje in pogoste prepire z okolico. Taki ljudje so tudi bolj nagnjeni h kriminalnim dejanjem. Zato tudi danes

splošno označujejo duševnost kriminalca kot čustveno zaostalost in družbeno nezrelost.

POTREBA PO NOVIH IZKUŠNJAH IN DOŽIVETJIH

Otrokovo težnjo po novih izkušnjah in doživetjih lahko dobra vzgoja močno izkorišča v svoje namene in jo spodbuja na različne načine, seveda vzporedno s stopnjami razvoja, ki jih doseže otrok. Majhen otrok izživlja to svojo težnjo zaradi nezadostno razvitih telesnih in duševnih sil v največji meri v svoji igri, zato tudi pravimo, da je igra nujna potreba otroških let. Starši morajo otroku omogočiti zdravo igro s pametnimi nasveti in seveda s skromnimi materialnimi sredstvi. V šolski dobi doživlja otrok veliko zadovoljstvo ko si nabira novo znanje, razvija duševne sposobnosti in spretnosti. Vsak nov uspeh daje otroku pogum za nadaljnjo rast v svetu odraslih. Seveda pa se prava vzgoja ne sme omejiti samo na področje šolskega pouka, temveč mora posvečati svojo pozornost tudi otrokovemu prostemu času. Če starši ali vzgojitelji ne znajo usmeriti potrebo po novih doživetjih v vzgojne namene, ta lahko postane latenten vir neprestanih vzgojnih težav in zapletov med otroki in starši, pa tudi med šolo in družbo. To se lahko zgodi tedaj, če starši držijo otroka med štirimi stenami, v bojazni, da se bo otrok v družbi pokvaril. Tak otrok pogosto izživlja to potrebo na skrivaj in pogosto na škodljiv in nesparten način. Isto opažamo, če prepuščajo starši otroka ulici in ne poskrbe za zdravo zabavo, oddih in razvoj zabavnih interesov. Tudi v takih okoliščinah lahko pripeleje nekontrolirana potreba po novih doživetjih na napačno pot. Prav v današnjem času lahko opazimo, kam pripelje nezadovoljena potreba po novih doživetjih, kajti vse več je »izposojanja« avtomobilov in drugih prekrškov naše mladine.

(Se nadaljuje)

Prvaki v vajah na orodju

Občinska zveza za telesno kulturo Jesenice je v organizaciji šolskega športnega društva P. Voranc in s pomočjo TVD Partizan Jesenice in Javornik priredila občinsko prvenstvo osnovnih šol občine Jesenice v orodni telovadbi.

Tekmovalo je 30 učenk in 21 učenec, največ prvih mest pa so pobrali učenci osnovne šole Prežihov Voranc.

Rezultati:

Vrstni red učenek po številu točk z vseh orodij:

1. Irma Vilman — 38.1 — T. Čufar I, 2. Tatjana Zorko — 37.8, I, 3. Darja Gregorič — 37.7, 4. Greta Ravnik — 37.2 — vse P. Voranc I, 5. Maja Domjan — 37.1 — P. Voranc II, 6. Saška Hutar — 37.0 — T. Čufar I, 7. Zdenka Sranc — 36.9 — P. Voranc II, 8. Milana Ulčar — 36.8 — T. Čufar I, 9.—10. Darja Grošelj in Nataša Brun — 36.6 — obe T. Čufar I.

Najboljše na posameznih orodjih — bradlja:

1.—3. Greta Ravnik, Tatjana Zorko, Darja Gregorič — 9.5 — vse P. Voranc I; 4.—6.

Zdenka Sranc, Maja Domjan — 9.3 — P. Voranc II in Irma Vilman — 9.3 — T. Čufar I;

Prosta vaja:

1.—2. Milana Ulčar — 9.8 — T. Čufar, Darja Gregorič — 9.8 — P. Voranc I, 3. Irma Vilman — 9.7 — T. Čufar I, 4.—6. Nataša Brun — 9.6 — T. Čufar I, Tatjana Zorko in Greta Ravnik — 9.6 — Voranc I.

Gred:

1. Irma Vilman — 9.6 — T. Čufar I, Maja Domjan — 9.5 — P. Voranc II, 3.—6. Branka Tušar — 9.4 — P. Voranc II, Saška Hutar in Darja Grošelj — 9.4 — obe T. Čufar I, Tatjana Zorko 9.4 — P. Voranc I.

Preskok:

1.—2. Darja Gregorič — 9.6 — P. Voranc I, Vida Harapin — 9.6 — T. Čufar II, 3. Irma Vilman — 9.5 — T. Čufar I, 4.—5. Saška Hutar — 9.4 — T. Čufar I, Greta Ravnik — 9.4 — P. Voranc I.

Vrstni red ekip:

1. SSD P. Voranc I — 186.1 točk, 2. SSD T. Čufar I — 185.9 točk, 3. SSD P. Voranc II — 178.9 točk, 4. SSD Kr. gora — 175.8 točk, 5. SSD T.

Čufar II — 175.3 točk, 6. SSD Kor. Bela — nepopolna vrsta — 132.8 točk, 7. SSD Žirovnica (samo preskok) 45.1 točk.

Vrstni red učencev po številu točk z vseh orodij:

1. Ladislav Rebolj — 36.7 — P. Voranc, 2. Aleš Robič — 36.5 — Kr. gora, 3. Anton Glivar — 36.2 — T. Čufar, 4. Marjan Žerjav — 35.7 — Kr. gora, 5. Drago Hanžek — 35.5 — P. Voranc, 6. Peter Cuznar — 35.2 — Kr. gora, 7. Bojan Brun — 35.0 — T. Čufar, 8.—10. Darko Blatnik — 33.7 — P. Voranc, Sašo Jekler — P. Voranc, Zvone Richter — T. Čufar.

Prosta vaja:

1. Franci Mlakar — 9.1, 2. Ladislav Rebolj — 8.9 — oba P. Voranc, 3. Aleš Robič — 8.8, 4. Marjan Žerjav — 8.6 — oba Kr. gora, 5. Drago Hanžek — 8.5 — P. Voranc.

Bradlja:

1. Anton Glivar — 9.5, 2. Bojan Brun — 9.4 — oba T. Čufar, 3. Aleš Robič — 9.3 — Kr. gora, 4.—5. Peter Cuznar — Kr. gora, Franci Mlakar — P. Voranc.

Drog:

1. Anton Glivar — 9.5 — T. Čufar, 2. Ladislav Rebolj — 9.3 — P. Voranc, 3.—4. Marjan Žerjav — 9.2 — Kr. gora, Franc Podobnik — Žirovnica, 5. Aleš Robič — 9.1 — Kr. gora.

Preskok:

1. Franci Mlakar — 9.6, 2. Ladislav Rebolj — 9.5 — oba P. Voranc, 3. Aleš Robič — 9.3 — Kr. gora, 4.—6. Peter Cuznar — 9.2, Mičo Rožič — 9.2 — oba Kr. gora, Anton Glivar — 9.2 — T. Čufar.

Vrstni red ekip:

1. SSD P. Voranc — 176.4 točk, 2. SSD Kr. gora — 174.2 točk, 3. SSD T. Čufar — 167.1 točk.

Z

V nedeljo start odbojkarjev

V nedeljo bodo jeseniški odbojkarji nadaljevali s tekmovanjem v II. zvezni ligi zahod. V goste bodo sprejeli ekipo Vukovarja.

Tekma bo ob desetih v telovadnici osnovne šole na Jesenicah, v primeru, da bodo vremenske razmere ugodne, pa bo srečanje na igrišču Podmežakljo.

Vsi prijatelji odbojke so vabljeni, da kot v preteklih, tudi v novi sezoni s svojim bodrenjem pomagajo jeseniškim odbojkarjem.

Z

NOGOMET

TVS FEICHTEN :
JESENICE 2:6 (1:4)

Lesce, 29. 3. V prijateljski nogometni tekmi sta se srečali zahodnonemško moštvo TSV iz Feichtna in ekipa Jesenic. Zmagali so jeseniški nogometaši s 6:2.

Jeseničani so igrali v postavi: Lajmiš (Kunšič), Ljušič, Lukančič, Barač, Kuplek, Komel, Šubic, Kralj, Hozdič, Noč.

Gole so dosegli: Hozdič v 34. in 72., Noč v 20., Šubic v 30., Kralj v 41. in Kačar v 60. minuti.

Jeseničani so bili vso tekmo boljši in so skoraj ves čas igrali na polovici gostov. Če ne bi ves drugi polčas zane-marili krila, bi bil rezultat lahko še bolj porazen za goste, ki so igrali povsem brez sistema, poleg tega pa so bili fizično zelo slabo pripravljeni.

Gošnje so bili enakopravni samo prvih dvajset minut, ko so tudi uspeli izenačiti na 1:1, ko pa so Jeseničani povedli z 2:1, so povsem popustili in se jim je poznalo, da niso navajeni igrati na snegu. Na-

ši so do polčasa igrali s polno močjo, potem pa so vse preveč solirali, vendar so uspeli premagati borbene Nemce.

V sredini maja so Jeseničani povabljeni v Feichten na »Wienckstturnir«, kjer bosta poleg domačinov in Jeseničanov igrali še dve moštvi.

Ker je bila tekma s Feichtenom dogovorjena že za soboto in so gostje zaradi težav na poti prišli prepozno ter je bila tekma odigrana v nedeljo, so morali Jeseničani ta dan odigrati dve tekmi.

Začelo se je že prvenstvo in naši so dopoldan gostovali v Podbrezjah in so v 32. minuti že vodili s 7:0, takrat pa je sodnik tekmo prekinil, ker so mu domačini metali kepe. Tekma bo tako verjetno registrirana s 7:0, našim pa se je tako izmuznila zmagaz dvojčevilnim rezultatom: Gole na tej tekmi so dosegli: Kralj, Kačar, Šubic po 2 in Hozdič en gol.

V nedeljo naši igrajo prvenstveno tekmo v Naklem z zadnjeplasiranim moštvom.

J. K.

Nočni veleslalom planincev v Mojstrani

Planinsko društvo Dovje-Mojstrana je 19. 3. organiziralo prvi nočni veleslalom planincev na smučiščih žičnice v Mojstrani. Med planinci v naši občini je za tekmovalne v veleslalomu vladalo veliko zanimanje, saj je tekmovalo prek 70 članov planinskih društev. Največ uspeha so imeli planinci z Javornika, ki so kot ekipa zasedli prvo mesto pred Mojstrano in Jesenicami, in prejeli prehodni pokal.

Nočnega veleslalom v Mojstrani se je udeležilo 28 članov PD z Javornika.

V petek, 20. 3. so v prostori delavskega doma na Javorniku izročili mladim planincem z Javornika prehodni pokal, ki ga bodo morali braniti tudi prihodnje leto. Tekmovanje v Mojstrani je bilo

zelo dobro organizirano. Na začetku tekmovanja je bila svečana otvoritev, ob koncu pa baklada na osvetljenem smučišču.

Tudi v prihodnje bo tekmovalje organiziralo v občinskem merilu, letošnje uspelo tekmovalje pa bo spodbuda tudi ostalim planincem, da bodo prihodnja tekmovanja še bolj množična.

REZULTATI:

Člani do 35 let: 1. Janez Šmitek, Jesenice, 0:43,6, 2. Pavel Zupančič, Javk. — Kor. Bela, 0:44,6, 3. Radko Košir, Dovje-Mojstrana, 0:45,6, 4. Lovro Markež, Javk. Kor. Bela, 0:45,7.

Člani nad 35 let: 1. Rudi Benedik, Jesenice, 0:50,2, 2. Ožbi Vister, Javk. — Kor. Bela, 0:51,8, 3. Janez Smolej, Javk. — Kor. Bela, 0:53,0, 4. Srečko Talar, Martuljk, 0:55,1.

Članice: 1. Olga Vilman, Javk. — Kor. Bela, 0:54,2, 2. Danica Benedik, Jesenice, 0:58,0, 3. Milica Smolej, 1:00,3, 4. Marjana Svetina, 1:04,4 (obe Javk. — Kor. Bela).

Mladinci do 18 let: 1. Stane Štefančič, 0:51,1, 2. Zvonko Mertelj, 0:51,2 (oba Martuljk), 3. Branko Manevski, Dovje-Mojstr., 0:51,3, 4. Miro Mušič, Javk. — Kor. Bela, 0:51,4.

Mladinke do 18 let: 1. Zinka Bajt, Dovje-Mojstr., 0:59,0, 2. Andreja Prevc, Jesenice, 1:00,2, 3. Tatjana Smolej, 1:01,7, 4. Nevenka Mlačnik, 1:05,7 (obe Javk. — Kor. Bela).

Kako naučimo otroka plavati

UVOD

Težko bi presodili, kateri od elementov (zdravstveni, obrambni ali rekreativni) je pri plavanju bolj pomemben. Zdravniki nam vedo povedati, da je preventivno zdravljenje bolj učinkovito kot reševanje vprašanja zdravstva šele takrat, ko je bolezen že tu. Vedo nam povedati, kako velik odstotek mladine ima danes pri nas nepravilno držo, ukrivljeno hrbtenico, slabo razvito mišičevje in podobno. V isti sapi tudi poudarjajo, da je prav plavanje tista najbolj koristna telesna vaja, ki takšne telesne deformacije najbolj učinkovito odpravlja. In končno, če vemo tudi to, da je

plavanje kot telesna vaja združena s tremi naravnimi zdravniki: sonce, zrak, voda — potem nam mora biti jasno, kako velika je zdravstvena vrednost plavanja.

Plavanje pa seveda nima samo svoje zdravstvene vrednosti, temveč ima tudi svoj družbeno-obrambni pomen. Ne bi naštevali velikega števila žrtev zadnje svetovne vojne v vojaških akcijah pri prehodih prek rek in zaradi izčrpanosti oz. nedovoljne odpornosti. Dovolj je, če v poletnih mesecih prebiramo dnevno časopisje, pa bomo kaj hitro spoznali, kako veliko je število žrtev voda; žrtve pa so otroci ali odrasli, ki jih uvrščamo med plaval-

ne »analfabete«. Naša družba ne more biti ravnodušna do takšnih pojavov. Prav zato bi moralo postati plavanje del obvezne telesne vzgoje v osnovni šoli, s čemer bi kaj hitro »plavalno nepismenost« odpravili. Zavedamo se, da je še daleč čas, ko bo vsak učenec, ki je dokončal osnovno šolo, tudi plavalec. Ravno zaradi tega je začel plavalni klub Jesenice široko akcijo pod geslom »Naučite se plavati« in bo skušal s tem rešiti vprašanje »plavalne nepismenosti« med mladino in odraslimi. Tisti, ki ne bodo imeli možnosti obiskovati plavalnih tečajev pa naj se poslužujejo navodil in opisa osnovne tehnike plavanja.

Uspeh bo kmalu tu. Ne bo vam več treba od strahu pred neznanim elementom nemočno stati ob obalah in se sramežljivo v vodi do kolen nekoliko s kapljami osvežiti od pripekajoče vročine. Lahko se boste pridružili tistim ki se v vodi prekopicujejo, plavajo, potapljaajo in se brezskrbno predajajo užitkom vodnega športa. Znanje plavanja je del kulture sodob-

SE BO TUDI TOKRAT
»ZGODOVINA« POKOVLILA?

~Le kako sva zmagala v
tako kratkem času, na-
redili tako štude v
rojč-bert: GPZ) 81

Kaj bomo gledali v kinu

Kino RADIO

4. in 5. aprila ital. franc. barvni film BURNE NOCI LADY HAMILTON, v režiji Christiana Jaqueja, v glavni vlogi Richard Johnson, ob 17. in 19. uri.

6. aprila amer. barvni CS film ALVARES KELLY, v režiji Edwarda Dmytryka, v glavni vlogi William Holden, ob 17. in 19. uri.

7. in 8. aprila franc. barvni CS film TETOVIRAN, v režiji Denis De La Patelliera, v glavni vlogi Jent Gaben, ob 17. in 19. uri.

9. aprila amer. barvni film NE POSILJAJ MI ROŽ, v režiji Normana Jewisona, v glavni vlogi Rock Hudson, ob 17. in 19. uri.

10. aprila franc. barvni CS film VRAŽJI POZDRAV, v režiji Julien Duviviera, v glavni vlogi Alain Delon, ob 17. in 19. uri.

Gledališče

Nedelja, 5. 4. ob 15. uri: A. Benedetti: Trideset sekund ljubezni. Komedija v 3 dejanjih.

POPRAVEK

V 12. številki Železarja smo na 3. in 4. strani objavili Pojasnilo pisecem anonimnega pisma s Ceste 1. maja. Pod tekočo številko 3 bi v deveti vrsti moralo biti napisano IVAN UTROŠ in ne Stefan Utroš, kakor je bilo pomotoma napisano. Prizadete in bralce prosimo, da nam to napako oprostijo.

11. aprila amer. barv. film DIM REVOLVERJA, ob 17. in 19. uri.

Kino PLAVŽ

4. in 5. aprila franc. barvni CS film TETOVIRAN, ob 18. in 20. uri.

6. in 7. aprila ital. franc. barvni film BURNE NOCI LADY HAMILTON, ob 18. in 20. uri.

8. aprila amer. barvni film NE POSILJAJ MI ROŽ, ob 18. in 20. uri.

9. in 10. aprila danski barvni film RDECI PLASC, ob 18. in 20. uri.

Kino DELAVSKI DOM JAVORNIK

4. aprila franc. barvni film UMOR V BAZENU, ob 19. uri.

5. aprila amer. barvni film ALVARES KELLY, ob 17. uri.

5. aprila amer. barvni film DOLINA LUTK, ob 19. uri.

8. aprila danski barvni film RDECI PLASC.

11. aprila franc. barvni CS film TETOVIRAN.

Kino DOVJE

4. aprila amer. barvni film VROCI MILIJONI.

5. aprila franc. barvni CS film UMOR V BAZENU.

9. aprila ital. franc. barvni film BURNE NOCI LADY HAMILTON.

11. aprila danski barvni film RDECI PLASC.

Kino KRANJSKA GORA

4. aprila amer. barvni film DOLINA LUTK.

5. aprila danski barvni film RDECI PLASC.

9. aprila franc. barvni CS film TETOVIRAN.

11. aprila ital. barvni film NUNA IZ MONZE.

11. aprila ital. franc. barvni film BURNE NOCI LADY HAMILTON.

ZAHVALA

Ob boleči in težki izgubi našega dobrega, skrbnega moža, očeta, brata, starega očeta in strica

ALOJZA CINKELJ

se zahvalujemo vsem, ki so se poslovili od njega na domu, poklonili vence in cvetje ter izrekli sožalje. Iskrena hvala sosedoma Sarkič in Praskalo za pomoč. Hvala delavcem kolektiva valjarne žice, dneine Ravnikar za denarno pomoč. Posebno zahvalo izrekamo pevcem za njihove žalostinke ter športnemu klubu balinarjev za venec in vsem voznikom osebnih avtomobilov za dragoceno uslugo. Prav za vse prisrčna hvala.

Zalujoči: žena Marija, hčerki Sonja, Hilda, sinovi Silvo, Lojzi, Marjan z ženo ter ostalo sorodstvo.

ZAHVALA

Ob prerani smrti dragega moža in ateja

MARJANA MAGNIKA

se iskreno zahvaljujemo vsem za pomoč v žalostnih dneh. Zahvaljujemo se vsem darovalcem vencev in cvetja, sosedom za denarno pomoč namesto venca. Zahvaljujemo se vsem znancem in sodelavcem, ki so se od njega v tako velikem številu poslovili in ga spremili na njegovi zadnji poti. Zahvaljujemo se tudi lastnikom osebnih avtomobilov.

Se enkrat vsem iskrena zahvala, ki so nama v teh težkih trenutkih stali ob strani.

Žena Jožica in hčerka Renata.

PLANINSKO DRUŠTVO JAVORNIK — KOROŠKA BELA

ima prosti delovni mesti:

1. OSKRBNIK KOVINARSKE KOČE V KRMI
2. POMOČNIK OSKRBNIKA KOVINARSKE KOČE V KRMI

Delo je sezonsko in traja od sredine aprila do sredine oktobra. Zaželeno je vsaj pasivno znanje nemščine.

Prednost imajo zakonski pari z delno prakso v gostinski stroki.

Pismene ponudbe pošljite na naslov: Planinsko društvo Javornik — Koroška Bela, p. Jesnice 3.

OBVESTILO

Vse člane strokovnih društev DIT Jesenice ter ostale zainteresirane vabimo na strokovno predavanje v četrtek, 9. 4. 1970 ob 18. uri v zgornjih prostorih Kazine.

AGLOMERACIJA V ŽELEZARNI J. BEIRUTA V CZENDSTOHOVI na Poljskem

Predavatelja: dipl. inž. Vito Gričar — proizvodnja, Marjan Drolc — vzdrževanje.

Vljudo vabljeni na zanimivo in poučno predavanje.

Obenem se opravičujemo, ker so bila vabila posameznikom in obratnim vodstvom naslovljena s temo »NOVA AGLOMERACIJA«. Neljuba napaka je nastala zaradi netočnega dogovora s predavateljema.

Odbor DSIT

ZAHVALA

Tovarnišnemu odboru sindikata Železarne se najlepše zahvaljujem za denarno pomoč, ki sem jo prejel v času mojega bolovanja.

Janez Zupančič
Javornik II

ZAHVALA

Vsem sodelavcem Javornika II, proga 1300 — dnina Lavrinec se iskreno zahvaljujem za denarno pomoč ob smrti mojega dragega moža.

Francka Železnik

ZAHVALA

Sindikalnemu odboru martinarne se zahvaljujemo za pozornost, ki smo je bile deležne ob 8. marcu — dnevu žena.

Sodelavke iz martinarne

nega človeka. Če so to ugotavljali že Grki, potem mora to za nas v 20. stoletju veljati toliko bolj.

ZDRAVSTVENE VREDNOSTI PLAVANJA

Že v uvodu je poudarjeno, da je plavanje glede na zdravstveno vrednost med športi na vrhu lestvice. Tu botrujejo trije naravni zdravniki: vpliv sonca na kožni pigment in večanje vitamina D v organizmu, sta zlasti pri doraščajoči mladini velikega pomena; gibanje v vodi je povezano z vrsto fizioloških sprememb, ki so v zdravstvenem pogledu zelo važne; je zvrst masaže in je priporočljivo ne samo za zdrav organizem, temveč tudi mnogokrat najbolj uspešno sredstvo zdravljenja raznih poškodb. Stik z vodo povzroča mnogo hitrejšo cirkulacijo krvi in s tem seveda tudi mnogo boljše in izdatnejše prehranjevanje mišičnega tkiva in telesnih organov. Zato ni čudno, da plavanje pri otrocih veča apetit in živahnost. Tudi s higienskega vidika je plavanje zelo koristno, saj je

telo ves čas vadbe v vodi, koža je deležna stalnega čiščenja, kar preprečuje nabiranje umazanije v lojnicah.

Plavamo največ na prostem v kopališčih, rekah, jezerih in morju, ki so oddaljena od slabega mestnega zraka, zato je plavanje še toliko bolj zdravo. Vemo tudi, da je zrak tik nad gladino vode — torej prav tisti zrak, ki ga pri plavanju vdihavamo, toliko bolj čist in nima nobenih primesi prahu ali druge nesnage. Zato je pri vadbi plavanja — takrat ko potrebujemo še prav posebno velike količine zraka — to vedno združeno z vdihavanjem čistega zraka.

Telesni gibi pri plavanju zaposlujejo vse glavne komplekse mišičnih skupin, zato plavanje razvija telo zelo skladno, tako mišično kakor organsko. Ugodno vpliva na hrbtenico, sploh pri doraščajoči mladini. Zaposluje zelo intenzivno vse notranje organe, še prav posebno pa pljuča in srčno-žilni sistem. Kot ciklična vaja, kjer se vsi gibi in dihanje ponavlja v ritmičnem zaporedju, avtomatično prisili otroka, da diha v

enakomernem ritmu, kar še posebno ugodno vpliva na dihalni in srčni sistem. Pri zdravstvenih pregledih ugotavljajo, da imajo prav tisti, ki se dosti ukvarjajo s plavanjem, največjo pljučno kapaciteto.

Vrednost plavanja je tudi v tem, da ga lahko kot telesno vajo uporabljajo že predšolski otroci. Športno-medicinski strokovnjaki so si edini, da je plavanje šport, ki ga v primerni obliki brez škode lahko vadimo tudi v športno-tekmovalnem smislu že v najbolj zgodnji mladosti.

FIZIKALNE LASTNOSTI PLAVANJA

Plavanje je svojevrsten šport, kjer se človek giblje v vodi, ki ima povsem drugačne fizikalne lastnosti kot zrak — element, kjer gojimo ostalo športno rekreacijo. Pri plavanju se srečujemo:

Specifično težo — Človeško telo kot masa ima nekoliko večjo specifično težo od vode, toda organizem (z vsemi svojimi površinami in duplinami) je nekoliko lažji od vode. Telesne dupline (zlasti

pljuča) so napolnjene z zrakom. Zato nam je jasno, da bo človek, ki se bo vlegel na vodo, razširil ude in pljuča močno napolnil z zrakom, plaval na vodni površini; če bo zrak izdihnil in se postavil v stoječ položaj, se bo potopil.

Vzgon — Vzgon je sila, ki je usmerjena proti površini vode in nam omogoča, da plavamo. Sila vzgona je večja, če napolnimo pljuča z zrakom. Pri plavanju so pljuča skoraj vse čas napolnjena z zrakom, zato je sila vzgona večja.

Sila vzgona lahko povečamo z našimi udi. Površine udov (dlani, stopala) moramo položiti tako, da vodo tlačimo navpično na odpor in s tem obdržimo telo na površini. V gibanju pri plavanju moramo seveda silo vzgona izrabljati le toliko, kolikor nam je potrebno, da telo obdržimo na površini, kajti vse druge sile moramo izkoriščati za napredovanje.

Odpor vode — Voda je element, ki je mnogo gostejša od zraka, zato je tudi odpor v vodi pri napredovanju več-

ji. Zaradi tega je hitrost plavalca v vodi relativno zelo počasna. Odpor vode pa se s hitrostjo gibanja veča v kvadratnem sorazmerju. Če bo pri gibanju s hitrostjo 1 m na sek. znašal odpor vode na določen del telesa 4 kg, potem bo pri hitrosti 2 m na sek. znašal isti del telesa 16 kilogramov. S tem vidimo, na kakšne težave naleti telo plavalca pri gibanju skozi vodni element.

V tehniki plavanja pa moramo odpor vode tudi koristno izrabiti. Važno je, da pri aktivnem veslanju udov izpostavimo odporu vode čim večje površine, da bi bil učinek zavesljaja čim boljši.

Drugo najvažnejše pravilo v zvezi z odporom vode pa je, da mora plavalec težiti za tem, da položi svoje telo kar najbolj vodoravno. S tem bo njegov profil telesa pri napredovanju nudil najmanjši odpor vodi in nas bo torej najmanj zaustavljalo.

Temperatura vode — Za plavanje je iz fiziološkega vidika najbolj primerna voda med 24 in 26 C. (Se nadaljuje)

Pregled dela in dogovor drsalcev za novo sezono

Preteklo soboto se je v sejni dvorani na kegljišču zbralo kar precej mladih drsalcev. Predsednik DKK Jesenice Tone Arh je najprej poročal o dejavnosti kluba v pretekli sezoni. Ugotovil je, da je bilo delo kluba v primerjavi s prejšnjimi sezonami bolj organizirano, vadbe so bile redne in dobro izvedene ter obiskane. Mladi člani kluba so s primernim uspehom nastopili na republiškem prvenstvu za Bloudkov memorial v Ljubljani, na jugoslovanskih zimskih pionirskih igrah v Celju, nekaj se jih je predstavilo jeseniški športni javnosti v odmorih finalne hokejske tekme za jugoslovanski pokal Jesenice: Olimpija in nazadnje so izvedli še klubsko prvenstvo. Menili so, da bi kazalo v prihodnji sezoni izvesti več eksibicijskih nastopov pred ali v odmorih pomembnejših hokejskih tekem. Kot se je izkazalo, letos imajo tudi trgovska podjetja razumevanje za take nastope kot npr. Murka Lesce — PE Jesenice in Specerija Bled — PE Jesenice idr.

Z zadovoljstvom so ugotovili, da se je na drsalni ploskvi že utrdil red. V primerjavi s prejšnjimi sezonami letos drsalci niso bili moteni od drugih uporabnikov drsališča. Pri tem niso pozabili na Zavod za vzdrževanje športnih objektov, ki jim je

veliko pomagal pri pripravi drsališča z njegovimi strokovnimi delavci kot so Janez Tičar, Lado Ambrožič ter Stefan Jevšek. Med drugimi so se menili že o vadbi v letni sezoni. Ugotovili so, da ne bodo hitreje napredovali, če ne bodo poleg umetnostnega drsanja gojili še dopolnilne športe kot so kotalkanje, balet in ritmiko ter gimnastiko. Za vadbo baleta in ritmike so že v dogovoru z neko znano strokovnjakinja iz Ljubljane, ki je že izrazila pripravljenost vaditi mladi naraščaj jeseniškega umetnostnega drsanja v letni sezoni. Tak program dela DKK pa bo terjal nekaj več denarja. Člani UO DKK bodo izvedli ustrezno akcijo in računajo, da bodo uspeli zbrati nekaj dodatnih sredstev za novo sezono.

Kaže, da tudi na DZ Slovenije razmišljajo o tem, ka-

ko razviti na višjo raven slovensko umetnostno drsanje. V novi sezoni 1970/71 nameravajo uvesti medklubska tekmovanja, npr. Jesenice: Celje, DKK Stanko Bloudek: DKK Olimpija itn.

Ob tej priložnosti so podelili še diplome drsalcem, ki so nastopili na zadnjem klubskem prvenstvu in priredili za njih še skromno pogostitev. Tri juniorke pa so trenerju Goršetu izročile praktično darilo za njegovo večletno delovanje v klubu in vzgojo jeseniških umetnostnih drsalcev.

V DKK Jesenice so resno zastavili svoje delo. Če bodo tako nadaljevali ter uresničili vpis sto novih pionirk in pionirjev v sezoni 1970/71 v drsalno šolo, potem lahko upravičeno pričakujemo, da se bo tudi umetnostno drsanje uveljavilo na Jesenicah.

-rn

Še enkrat »Kaj je z atletiko?«

V zadnji številki Zelezarja je bil objavljen članek, v katerem nepodpisani pisec pod zgoraj navedenim naslovom namerno pretvarja nekatera dejstva. Še več, v njem na-

pada, sam pa ostaja anonimni.

Resnici na ljubo moram povedati, da je atletski klub ostal brez predsednika po ostavki Viktorja Bruna letos 14. 1. Na isti seji atletskega kluba, ob navzočnosti štirih članov kluba, je dotedanji predsednik predlagal, da to mesto prevzamem jaz. To pa sem, z ozirom na dosedanje funkcije v športu, s katerimi sem že tako preobremenjen, odklonil. Da je res tako, obstojajo tudi zapisniški dokumenti s te seje. To je bilo vse, kar je bilo napravljeno v »vodstvu AK Jesenice.« Nerazumljiva je zato trditev pisca, da sem to funkcijo prevzel uradno. To je bila zadnja seja in člani AK se potlej res niso sestali.

Ali je to torej povod za osebni napad in posledice, ki so nastale, za katere pa je prav toliko kot vsi ostali člani kriv tudi dotedanji predsednik? Saj funkcija ni bila izročena normalno na običnem zboru. Zimska vadba pa tudi takrat že ni potekala v redu. Glede odprtega mesta predsednika je bil razgovor tudi na seji upravnega odbora športnega društva dne 26. 2., sprejet pa je bil sklep, naj se novo vodstvo AK postavi na običnem zboru kluba. Nihče pa ne zanika, da sedanji krog športnih delavcev za tako razvito športno dejavnost zadošča. Vedno so bili vabljeni vsi, ki so pripravljeni pomagati pri razvoju jeseniškega športa, pa to velja še tudi v bodoče. Enako je vabljen k sodelovanju tudi nepodpisani kritik, ki »dobro« pozna jeseniške razmere.

Rafael Šoberl

Triglavski turni smuk

Planinska društva Javornik-Koroška Bela, Mojstrana in Martuljk organizirajo v dne 26. in 27. aprila tradicionalni triglavski turni smuk. Proga bo potekala iz grebena Rži nad Staničevim domom, prek Apnenice, mimo lovske kočice na Polje in pod Dražkimi vrhovi v Krmo.

Snega je zapadlo letos v triglavskem pogorju zelo veliko, tako da so pogoji za izvedbo smuka odlični. Organizatorji zato računajo s številno udeležbo članov in mladincev vseh društev Planinske zveze Slovenije. Udeleženci smuka dobijo poleg žiga v planinsko legitimacijo še posebni bronasti znak za enkratno udeležbo, srebrnega za trikratno in zlatega za petkratno udeležbo.

Podrobnosti o organizaciji in izvedbi smuka bodo objavljene naknadno.

Planinci — smučarji! Triglavski turni smuk je v lepih pomladnih dneh z vožnjo prek prekrasnih terenov in prehodom v cvetočo dolino Krme nepozabno doživetje. Pridite — ne bo vam žal!

Planinska društva
Javornik-Koroška Bela,
Mojstrana in Martuljk

Vsi pomagajmo pri uresničitvi načrtov

Čeprav je hokejska sezona že minila, so še vedno ostala prizadevanja, da bi čimprej lahko pričeli z uresničitvijo načrta o zgraditvi hale na Jesenicah. Delavci v gradbenem odboru imajo veliko zamisli, kako bi prišli do potrebnih sredstev in prepričani so, da bodo v tem tudi uspeli. Seveda pa bodo lahko uspeli le s pomočjo vseh, ki jim je pri srcu jeseniški hokej in so mu zato tudi pripravljeni pomagati.

V tem tednu je na žiro račun gradbenega odbora prispelo 2.428,— din. Svojo pomoč so prispevali:

Peter Kežar — 20, Milan Šebjanič — 20, Miha Demšar — 20, Viktor Ambrož — 50 (vsi Jesenice), Vojko Rev — 60 (Moste Žirovnica), Trgovska šola Kranj — II. b razred — 73, Kolektiv livarne železarne Jesenice — 150,— (15 članov po 10,—), Kolektiv Javornik I. — 240, SO obrata plavž Železarna — 300,—, Kolektiv zaščitna služba — Železarne — 450,—, SO Elektro Žirovnica — 1.045,— din.

Poleg tega so gradbeni odbor o svoji pomoči obvestile še naslednje delovne organizacije:

Kovinar Jesenice — 5.000,—, Vatrostalna Zenica — 5.500,—, Gorenjska turistična zveza Kranj — 500,—, Brodomaterijal Rijeka — 1.100,— in Commerce Ljubljana — 1.000,— din.

Skupno z že prispelimi prispevki in sredstvi, ki so jih odobrila podjetja se je zbralo 124.455,80 din.

Gradbeni odbor se za vse prispevke iskreno zahvaljuje. Vsi, ki žele pomagati, naj svojo pomoč nakažejo na žiro račun gradbenega odbora pri SDK Jesenice, številka 5153-3-278.

Mladinci iz plavža so se pomerili v kegljanju

30. marca je bilo na kegljišču Podmežakljo tekmovanje v kegljanju mladincev iz obrata plavž. Sedem mladincev se je v borbi s krogli, keglji in »plankami« odlično izkazalo. Resnica je, da posebno nekateri pridno trenirajo. Res pa je tudi, da se vsi favoriti niso najbolje izkazali. Pač ni dovolj samo znanje in borbenost, včasih je potrebno tudi nekaj tekmovalne sreče.

REZULTATI: 1. Milan Kogovšek, 229 kegljev, 2. Fehmet

Našič, 216, 3. Alojz Rus, 208, 4. Dušan Kero, 201 itd.

Mladinci so metali 10×3 mete na čiščenje in 5×5 metov na polno.

Mladinski aktiv plavža poziva ostale mladinske aktivne v tovarni na tekmovanje v kegljanju.

Mladinski športni referenti naj stopijo v stik z Zvonkom Horvatom (tel. 346) zaradi dogovorov o tekmovalnih srečanjih.